

KALP

KÜRESEL ADALET VE LİYAKAT PARTİSİ

KALP PARTİSİ TÜZÜĞÜ

BİRİNCİ KISIM- GENEL ESASLAR

PARTİNİN KİMLİĞİ (Partinin Adı, Kuruluşu, Merkezi, Amblemi)

MADDE 1

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına, Siyasi Partiler Kanununa, Seçim Kanununa, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesine ve ilgili diğer kanun ve mevzuata göre faaliyet göstermek üzere kurulmuş olan partinin adı, KÜRESEL ADALET ve LİYAKAT PARTİSİ' dir. Partinin kısaltılmış adı "KALP" tir.

Genel Merkez Ankara'dır. Amblemi, ekte verilen iç içe geçmiş bir kırmızı ve bir mavi iki zincir halkasından oluşur.

Partinin Amblemi (Özel İşareti)

PARTİNİN AMACI

MADDE 2

- Türkiye Cumhuriyeti'nin Ülkesi ve Devletiyle bölünmez bütünlüğünün, üniter devlet yapısının, Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün gösterdiği cumhuriyetin kuruluş felsefesinin ve değerlerinin korunmasını ilke edinir.
- Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni çağdaş medeniyetler seviyesinin en üstüne taşımayı amaçlar.
- Türkiye Cumhuriyeti Devleti Anayasası'nın ilk dört maddesini koruduğu değerlerin vazgeçilmez olduğu bilinciyle, Anayasa'nın öngördüğü demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olarak, inançlara saygılı ve anayasal hak ve özgürlüklerin tam ve tarafsız bir biçimde tüm vatandaşlara eşit mesafede uygulanacağı bir kamu düzeni tesis etmeyi ve toplumun refah içerisinde yaşamasını temin eden, kanun önünde eşitlik ve insan haklarına dayalı yönetim ilkelerini benimser. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın öngördüğü çerçevede Atatürk İlkeleri ile cumhuriyetin temel kazanımlarını korumayı ve savunmayı amaçlar.
- Kanun önünde eşitlik ilkesini parti içerisinde koşulsuz olarak uygulayarak, özellikle kadınların ve gençlerin parti içerisinde aktif rol alabilmelerini sağlamak amacıyla gerekli tedbirler alır.
- Cumhuriyet ve demokrasiyi vazgeçilmez değerler olarak kabul eder; egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milleti'ne ait olduğunu ve bu egemenlik yetkisinin, kuvvetler ayrılığı ilkesine uygun olarak yapılandırılmış sistem çerçevesinde kullanılmasını savunur ve bu amaç doğrultusunda faaliyet gösterir.
- Yargı organlarının bağımsızlığı ve tarafsızlığını Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin varlığını sürdürülebilmesi açısından zorunlu unsurlar olarak görür.

- g. Demokratik toplumun gereklerini yerine getirebilmek amacıyla, öncelikle parti içi demokrasinin uygulanmasını tam ve şeffaf bir şekilde temin eder.
- h. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının onurlu bir yaşam sürmesi için refah içerisinde yaşamasını bir zorunluluk kabul ederek toplumun refah seviyesinin artması için gerekli tüm ekonomik ve siyasi önlemlerin liberal, tarafsız ve şeffaf bir biçimde alınmasını temel alır.
- i. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ndeki temel hakları tanır, bu hakların tüm T.C. vatandaşlarına tanınması, korunması için mücadele eder.
- j. Mustafa Kemal Atatürk'ün 'Yurtta barış, dünyada barış!' ilkesini rehber edinir ve bu anlayışı, hem ulusal hem de uluslararası ilişkilerde barış, huzur ve iş birliğinin temel ilkesi olarak benimser.
- k. Engellilerin ve dezavantajlı grupların haklarını korur ve bu kişilerin toplumsal hayata ve ekonomiye katılmalarını teşvik eder.
- l. Doğanın korunmasını, iklim krizinin bilinciyle doğal yaşamın sürdürülebilirliğini gözeterek sağlar; hayvan ve bitki türlerinin çeşitliliğinin korunması amacıyla gerekli tüm önlemlerin alınmasını temin eder.
- m. Toplumun her aşamasında uygulanan din, dil, ırk, mezhep, cinsiyet, cinsel tercihler konusunda ayrımcılıkla mücadele ederek, toplumun her kesimine ve özellikle kadına karşı şiddet, cinsel taciz ve istismarın toplum nezdinde bitirilebilmesi için çalışmalar yapar, bu çerçevede partinin tüm organlarında kadınların ve farklı cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğine sahip bireylerin aktif olarak görev almasını teşvik eder.
- n. Küresel ve ulusal adaletsizliklere, savaş suçlarına ve bu kavramların tüm canlıların yaşamsal ruhsal ve psikolojik bütünlüğünü tehdit altına sokan tüm eylemlerine karşı önleyici ve koruyucu tedbirler alır, bu tedbirlerin etkinliğinin arttırılmasına yönelik eylem planları oluşturur, STK'lar ile bu kapsamda iş birliği yapar.

TEŞKİLAT

ÜYELİK

MADDE 3

Parti üyeleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, kurucu değerlerine ve Anayasasına; Parti'nin ilkelerine, tüzük ve programına bağlılık gösterir.

- a. KALP'in tüzük ve programını kabul ettiğini bir beyanname ile belirten, başka bir siyasi partiye kayıtlı olmayan, on sekiz yaşını doldurmuş, medenî ve siyasi hakları kullanma ehliyetine sahip, yasalarca siyasi partilere üyelikleri açıkça yasaklanmamış, her Türk vatandaşı, partiye belirli bir aidatı ödemeyi kabul etmek koşuluyla üye olabilir. Parti üyelik aidatı, en az 200 TL en fazla 10000 TL'dir.
- b. Parti üyeliğinden münferit kesin çıkarma yetkisi Merkez Disiplin Kurulu (MDK)'na aittir. Merkez Karar ve

Yönetim Kurulu (MKYK) veya Genel Başkan, çıkarma işlemi için MDK'ya öneride bulunabilir; kesin karar MDK tarafından verilir. Her disiplin işlemi bireysel ve somut gerekçelere dayandırılır; disipline sevk edilen üye, suçlamaları öğrenme ve yazılı veya sözlü savunma hakkını kullanma imkânına sahiptir. Bu hak hiçbir şekilde kısıtlanamaz. MDK, disiplin sürecinin her aşamasında adil ve şeffaf usul esaslarına riayet eder. Partili hiçbir üye, parti tüzük ve programlarına aykırı faaliyette bulunamaz. Parti üyeliğinden topluca çıkarma amacıyla topluca disipline sevk etme kararı ise Parti Genel Başkanı veya MKYK haricinde partinin hiçbir kurulu veya organı tarafından verilemez sevk sonrası karar MDK' ya Aittir.

- c. Parti çalışmaları demokratik bir ortamda, tüm üyelerin eşit olacağı şekilde gerçekleştirilir.
- d. Parti'ye üye olmak isteyen kişiler, bu şartlarda çalışmaları sürdüreceğini kabul, beyan ve taahhüt ederler. İlk Üye Kayıtları Henüz teşkilat kurulmamış illerin ilçe ve beldeleri için MKYK, il teşkilatı kurulmuş olup da o ilin, ilçe veya teşkilatı kurulmamış ilçe ve beldeleri için İl Yönetim Kurulu üye kayıtlarını yapar. İlçenin kuruluş çalışmalarını gerçekleştirir.

ÜYELİK ŞARTLARI VE ÜYE OLAMAYACAK KİŞİLER

MADDE 4

Parti üyeliği için yasalarda aranan şartları taşımayan veya kanunlarca siyasi partilere üye olmaları yasaklanmış olan kişiler partiye üye olamazlar.

Bu kapsamda, Siyasi Partiler Kanunu (SPK) ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, aşağıdaki durumlarda bulunan kişilerin partiye üyeliği yasaktır:

1. Kanunen Üyeliği Yasak Olanlar

SPK'nın 11. maddesinde sayılan; yargı organları mensupları, yüksek öğretim kurumlarının kadrolu personeli, Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) mensupları, emniyet teşkilatı personeli, kamu görevlileri (memur statüsündekiler), mahalli idareler dahil kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu kuruluşları çalışanları ile diğer kanunlarda siyasi partilere üye olamayacakları açıkça belirtilen kişiler.

2. Mahkûmiyet Nedeniyle Üyeliği Yasak Olanlar

Aşağıda belirtilen suçlardan herhangi biri nedeniyle mahkûmiyeti bulunanlar, affa uğramış olsalar dahi partiye üye olamazlar. Bu hüküm, SPK'nın 13. ve 98/A maddeleri ile güvence altına alınmıştır:

- Yüz Kızartıcı ve Kaçakçılık Suçları: Zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma (güveni kötüye kullanma), hileli iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile kaçakçılık suçları.
- Terör Suçları: 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlar.
- Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar: Türk Ceza Kanunu'nda (TCK) yer alan çocuğun cinsel istismarı,

cinsel taciz ve cinsel saldırı suçları.

- 5816 Sayılı Kanun Kapsamındaki Suçlar: Atatürk aleyhine işlenen suçlar.

ÜYELİĞE KABUL

MADDE 5

Parti üyeliğine başvuruda bulunmak isteyen kişi ikametgâhının bulunduğu ilçe başkanlığına bizzat veya web sitesi üzerinden başvurarak ve başvuru formunu doldurarak başvuruda bulunabilir. Web sitesi üzerinden yapılan başvurular, başvurucunun ikamet ettiği ilçe başkanlığına gönderilir. Yurt dışından başvuracak olanların başvuruları yurtdışı temsilcilikler veya Genel Merkez tarafından kabul edilir.

- Üyelik başvurusu, 5 gün içerisinde karara bağlanır. Üyelik talebinin tüzükte ve kanunlarda belirlenen şartları taşımadığı gerekçesiyle reddedilmesi durumunda, ret kararı 30 gün içinde başvuru kişiye tebliğ edilir. Kişi, ilçenin verdiği üyelik başvurusunun reddi kararlarına karşı 10 gün içerisinde il yönetim kuruluna başvurur. İl yönetim kurulu bu talepler hakkında 10 gün içerisinde karar verir. Kanunlarla öngörülen hak arama yolları dışında, il yönetim kurulunun bu kararları parti içi işlemler açısından kesindir.
- Bir üye partiye sadece bir kez kaydolabilir. Sürekli ikametgâhının bulunduğu yer değişmedikçe kaydı ikametgâhının olduğu ilçe dışında başka bir ilçeye nakledilemez. Üye, partiye kayıtlı olduğu ilçeden ayrıldığı takdirde, kaydını nakletmek istediği ilçeyi kayıtlı olduğu ilçenin ilçe başkanlığına bildirir. Bildirim üzerine ilçe başkanlığı, üye kaydının gönderildiği ilçe teşkilatına aktarılmasını sağlamakla görevlidir. Kayıtlı olduğu ilçe içinde adres değiştiren üye de yeni adresini ilçe başkanlığına bildirir.
- Üyelikler her ilçe, il ve Genel Merkez’de hem üye kayıt defterine hem de elektronik veri tabanında kaydedilir. İlçe yönetim kurulları kayıtları derhal il yönetim kuruluna; il yönetim kurulları kayıtları derhal Genel Merkez’e bildirir.

ÜYELİĞİN SONA ERMESİ

MADDE 6

Üyeler dilediği zaman tek taraflı irade beyanı ile üyelikten çekilebilir.

- Üyelik istifa, ölüm, üyenin başka partiye üye olması veya ittifak kurulan partiler dışında başka parti çalışmasına katılması, tüzük ve Siyasi Partiler Kanunu ile öngörülen üyelik şartlarından birini kaybettiğinin anlaşılması, üyelikten disiplin kararıyla kesin olarak çıkarılmasının kesinleşmesi sonucunda, ilçe yönetim kurulunun kararı ile sona erer.
- Üyelikten çıkarma kararı üyeye başvuru formunda bildirdiği adrese veya mernis adresine tebliğ edilir. Bu karara karşı 7 gün içerisinde il yönetim kuruluna başvurulabilir. İl yönetim kurulu 7 gün içerisinde karar

verir. Bu kararlar kanunun öngördüğü hukuki süreçler hariç, parti içi işlemler açısından kesindir.

- c. İlçe başkanları, bir ay içerisinde parti üyeliği düşen bütün üyeleri nedenleri ile bağlı olduğu il başkanlığına bildirir. İl başkanlığı da ilçeden gelen bu bilgileri Genel Merkez'e yazılı olarak bildirmek mecburiyetindedir.

PARTİDEN AYRILMIŞ OLANLARIN YENİDEN KABULÜ

MADDE 7

Partiden ayrılanların yeniden kabulü ancak il yönetim kurulunun kararı ile mümkündür ve yapılan kabuller genel merkeze aynı gün içinde bildirilir. İl yönetim kurulu, karar vermeden önce ilçe yönetim kurulunun görüşünü alır. İl yönetim kurulunun bu kararı kesindir. Partiden daha önce ayrılmış olan Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeleri, Merkez Disiplin Kurulu üyeleri, milletvekilleri, büyük şehir belediye başkanları, merkez ilçe belediye başkanları ve il başkanlarının yeniden kabulü ancak Merkez Karar ve Yönetim Kurulunun kararı ve teklifi ile Genel Başkan yazılı onayı ile mümkündür. Bu karar kesindir.

PARTİ ÜYELİĞİNİN SAĞLADIĞI HAKLAR

MADDE 8

KALP üyeleri;

- Parti içi ve dışı toplantılara katılmak, düşünce ve dileklerini bildirmek,
- Kurultay delegeliğine ve parti organlarına aday olmak, seçildiklerinde görev alarak çalışmak; seçimlerde aday yoklamalarına girmek ve seçildiklerinde partinin aday listelerinde yer almak,
- Parti program ve tüzüğünün uygulanması ile ilgili görüş ve düşüncelerini kademeleri gözeterek parti teşkilat ve görevlilerine yazılı ve sözlü olarak duyurmak haklarına sahiptir.

PARTİ ÜYELERİNİN YÜKÜMLÜLÜKLER

MADDE 9

Üyelerin;

- Partinin tüzük ve programı ile gerek seçim dönemi gerek seçim dönemi dışında kalan zamanlarda ortaya koyduğu tüm politikaları benimsemek ve bununla ilgili gerekli çalışmaları yapmak,
- Üyesi bulundukları sandık çevresinden başlayarak parti çalışmalarına katılmak, partinin yerel ve genel seçimlerde gösterdiği adayların seçilebilmesi için çalışmak,
- Partiye üye kazandırma yönünde çalışmalar yapmak veya var olan çalışmalara katılmak,
- Parti içi düzenlenecek konferans, eğitim ve benzeri faaliyetlere katılmak,
- Parti politikaları hakkında görüşleri ile vatandaşın ve ülkenin genel ve yerel sorunları hakkında sahip

oldukları bilgileri bağılı bulunduğu ilçe veya organ ile paylaşmak,

- f. Kamu görevleri de dâhil olmak üzere, üstlendikleri görevi demokratik toplumun gereklerine uygun olarak yerine getirmek, görev süresi bitiminde usulüne uygun devir teslim gerçekleştirmek,
- g. MKYK'nın belirlediği oranda yıllık aidat ödemek yükümlülükleri bulunmaktadır.

TEŞKİLAT KADEMELERİ

KADEMELERİ OLUŞTURAN BİRİMLER

MADDE 10

Teşkilat birimleri belde, ilçe, il ve merkez teşkilatı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Grubu, il genel meclisi ve belediye meclisi gruplarından ibarettir. Teşkilat kademeleri aşağıdaki birimlerden oluşur;

İlçe Teşkilatı

- a. İlçe Kurultayı
- b. İlçe Başkanı
- c. İlçe Yönetim Kurulu
- d. İlçe Başkanlık Kurulu

İl Teşkilatı

- a. İl Kurultayı
- b. İl Başkanı
- c. İl Yönetim Kurulu
- d. İl Başkanlık Kurulu
- e. İl Disiplin Kurulu

Genel Merkez Teşkilatı

- a. Büyük Kurultay
- b. Genel Başkan
- c. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu
- d. Merkez Disiplin Kurulu

Gruplar

- a. Belediye Meclisi Grubu
- b. İl Genel Meclisi Grubu
- c. Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu

İLÇE TEŞKİLATI

İLÇE KURULTAYI

MADDE 11

İlçe Kurultayı'nın Oluşumu ve Görevleri;

İlçe Kurultayı, seçilmiş ve tabii delegelerden oluşur. İlçe Başkanı'nı, İlçe Yönetim Kurulu'nun asıl ve yedek üyelerini ve İl Kurultayı'nda ilçeyi temsil edecek delegeleri seçmekle görevlidir.

Toplantı Türleri ve Çağrı;

İlçe Kurultayı, Siyasi Partiler Kanunu ve bu tüzükte öngörülen sürelerde olağan; Genel Başkan, MYK veya İlçe Yönetim Kurulu'nun gerekli görmesi ya da ilçe delegelerinin beşte birinin yazılı istemi üzerine olağanüstü toplanır.

Çağrı Usulü ve Süreleri;

Kurultay toplantısının günü, yeri, saati ve gündemi, toplantı tarihinden en az onbeş gün önce aşağıdaki yollarla ilan edilir;

- a) Toplantının yapılacağı mahalde ve ilçe parti binasının ilan panosunda,
- b) Partinin resmi internet sitesi ve sosyal medya hesaplarında,
- c) Mümkün olması halinde delegelere SMS veya e-posta yoluyla duyurulur.

Toplantı Yeter Sayısı ve İkinci Toplantı;

İlk toplantı, ilçe kurultayı delegelerinin salt çoğunluğunun katılımıyla yapılır. İlk toplantıda yeter sayı sağlanamazsa, ikinci toplantı çoğunluk aranmaksızın, ilk toplantıyı takip eden yedi gün içinde, aynı yer ve saatte yapılır.

Seçim İşlemlerine İlişkin Usul;

Kurultay'a katılacak delegeleri belirleyen listelerin seçim kurullarına verilmesi, onaylanması, ilanı, listelere yapılacak itirazların incelenmesi ve kesinleşmesi işlemlerinde, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 15. maddesi ile Yüksek Seçim Kurulu'nun bu konuda yayımladığı Siyasi Partilerin Teşkilat Organları Seçim Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Kurultayın Yönetimi;

Kurultay, divan başkanı bir başkan yardımcısı ve bir katip üyeden oluşan bir divan heyeti tarafından yönetilir. Divan heyeti üyeleri, kurultay tarafından açık oyla seçilir. Divan heyeti üyelerinde kurultay delegesi olma şartı aranmaz.

Karar Yeter Sayısı;

Kurultayda, tüzükte aksine hüküm bulunmadıkça, hazır bulunan delegelerin salt çoğunluğu ile karar alınır.

İLÇE KURULTAYI DELEGELERİ

MADDE 12

İlçe teşkilatının en üst karar ve denetim organı olan ilçe kongresi, seçilmiş ve tabii delegelerden oluşur. İlçe

başkanı ile ilçe yönetim kurulunun asıl ve yedek üyelerini; ilçeyi temsil edecek il kongre delegelerinin asıl ve yedeklerini seçer, gündemindeki konuları müzakere edip karara bağlar. İlçe kongresi, seçilmiş 400 delege ile tabii delegelerden oluşur.

İlçeye kayıtlı üye sayısı 400'den az ise, üyelerin tamamı ilçe kongre delegesi sayılır. İlçeye kayıtlı üye sayısı 400'den fazla ise; önce her mahalle ve köy için birer delege tahsis edilir. Tahsis toplamı, 400 sayısından düşülür. Arta kalan delege sayısı, Partinin son milletvekili genel seçiminde o ilçede almış olduğu toplam oy rakamına bölünür. Bölüm sonucu çıkan katsayının, o ilçeye bağlı her mahalle veya köyde alınmış oyla çarpımı sonucu çıkan sayı ile tahsis olunan sayının toplamı, ilgili mahalle veya köyün ilçe kongresi için seçeceği delege sayısını teşkil eder.

Delege dağılımında eksikler, küsurat büyüğüne göre yapılan sıralama ile tamamlanır. Geçici ilçe yönetim kurulu başkan ve üyelerinden delege sıfatı olmayanların kongrede oy kullanma hakkı yoktur. Delege seçimi, köy ve mahalle ölçeğinde yapılır.

İlçe yönetim kurulu; her köy ve mahallede kayıtlı Parti üyelerinin listelerini, üye kayıt defterine uygun olarak ayrı ayrı hazırlayıp köy ve mahalle temsilcisi veya yönetimine gönderir. Üyelerin tanınmasını sağlayacak bilgileri içerecek şekilde, Genel Merkez üye kayıtları esas alınarak düzenlenecek bu listeler, delege seçiminden en az 15 gün önce köy ve mahallede uygun bir yerde ve ilçede ilçe binasında askıya çıkarılmak suretiyle duyurulur.

Listeler, seçim yapılana kadar askıda kalır. Listelerin askıya çıkarıldığı tarih ile indirildiği tarih, askı yapılan yerlerde birer tutanakla tespit edilir. İlçeye bağlı belde var ise beldeye bağlı mahallelerden belde kongresi tarafından seçilecek ilçe kongresi delege sayısı belde kongresinden önce ilçe yönetim kurulunca belirlenir ve belde başkanlığına bildirilir.

Partiye kayıtlı olduğu halde listede yer verilmeyen veya üye olmadığı halde listede yazılı olan kişilerle ilgili olarak, askı tarihinden itibaren 5 gün içinde ilçe yönetim kuruluna Partili her üye tarafından itiraz edilebilir. İlçe yönetim kurulu, itirazı iki gün içinde karara bağlar. İtirazın kabulü halinde, listede gerekli düzeltmeyi yapar.

İlçe yönetim kurulu iki gün içinde karar vermez veya kararı red şeklinde olursa, ilgili kişi 3 gün içinde il başkanlığına itiraz edebilir. İl yürütme kurulunca verilecek karar, Parti içi işlemler açısından kesindir. İlçe başkanlığının bu karara uyması zorunludur. İlgili kişi, il yürütme kurulunca verilmiş kararı ibraz ederek delege seçimine iştirak edebilir. İtiraz üzerine düzeltme yapılan listeler ilan edilir.

Mahalle ve köy delege seçimlerinin nerede ve hangi saatler arasında yapılacağı, delege seçmen listesinin askısında belirtilir. Belli edilmiş gün ve saatte, delege seçimi yapabilmek için, kesinleşmiş delege seçmen listesinde yer alan üyelerin salt çoğunluğunun katılımı aranır. Yapılacak yoklamaya göre salt çoğunluk yok ise,

aynı yerde ertesi gün hazır bulunan üyelerin katılımı ile delege seçimi yapılır. Delege seçimleri, ilçe yönetiminin görevlendireceği kişi veya kişilerin gözetim ve denetiminde gizli oy, açık tasnif esasına göre liste yöntemi ile yapılır.

Sonuç tutanağa bağlanır ve ilçe yönetim kuruluna teslim edilir. Delege seçimlerine karşı seçimden itibaren 3 gün içinde il yönetim kuruluna itiraz edilebilir. İl yönetim kurulunun vereceği karar kesindir. Delege seçimiyle ilgili yukarıda açıklanan her tür itirazlarda; isteği halinde, itiraz eden kişiye alındı belgesi verilir ve verilen karar kendisine bildirilir. İlçe başkanı, ilçe kongresi tarafından gizli oylama ile tek derecede seçilir. Partinin ilçe düzeyindeki çalışma ve faaliyetlerinin koordinasyon ve yürütümünü sağlar, denetimini gerçekleştirir ve ilçe teşkilatını temsil eder. Aynı kişi, kesintisiz en fazla üç olağan dönem ilçe başkanı seçilebilir. Ancak, ara veren kimseler tekrar aynı göreve getirilebilir.

Seçime girmemiş bir parti için ilçe kurultayından il için gönderilecek delege dağılımı hesaplama ;

İlçe Kurultay'ı il Delege Dağılımı (Seçime Girmemiş Parti)

1. Genel Esaslar;

- a. Parti, seçimlere katılmadığı yıllarda veya yeni kurulduğu dönemde, ilçe Kurultay'ı delegelerini, her ilçedeki üye sayısına dayalı olarak dağıtır.
- b. İlçelerdeki delege sayısı, her ilçe için partinin üye sayısına göre orantılı bir şekilde hesaplanır.
- c. Delege Sayısının Hesaplanması;
- d. Her ilçenin delege sayısı, o ilçedeki üye sayısına orantılı olarak belirlenir. İlçedeki toplam delege sayısı, partinin toplam üye sayısına göre hesaplanır. Örneğin, eğer bir ilçede 5.000 üye varsa ve toplamda ilin üye sayısı 100.000 ise ve ilde en fazla 600 delege bulunuyorsa, o ilçenin delege sayısı 30 olacaktır. Bu hesaplama, her ilçeye orantılı bir delege dağılımı sağlar.

2. Seçim ve Adaylık;

- a. İlçedeki delege adayları, ilçe üyeleri tarafından seçilir.
- b. Her ilçe, belirlenen delege sayısı kadar delege seçer. Seçim, ilçe Kurultay'ında yapılır ve sonuçlar, en yüksek oyu alan adaylar tarafından belirlenir.

3. İlçe Kurultay'ı Seçim Yöntemi;

- a. İlçe delegeleri, gizli oy, açık tasnif usulüyle seçilir.
- b. Seçilen delegeler, büyük Kurultay'da oy kullanma hakkına sahip olacaktır.

Seçime girmiş bir parti için ilçe kurultayından il için gönderilecek delege dağılımı hesaplama ;

1. Genel Esaslar;

- a. Seçime giren bir partinin ilçe Kurultay delegeleri, her ilçe için o ilçedeki üye sayısı ve parti tarafından o

ilçede alınan oy oranı dikkate alınarak hesaplanır. Bu durumda üye sayısı ve oy oranı birleştirilerek delege sayısı belirlenir.

2. Delege Sayısının Hesaplanması;

- a. İlçedeki delege sayısı şu şekilde hesaplanır;
- b. İlçedeki üye sayısı ve partinin o ilçedeki aldığı oy oranı dikkate alınır.
- c. İlçedeki toplam delege sayısı, partinin toplam üye sayısına ve toplam oy oranına orantılı şekilde belirlenir.
- d. Bu durumda, iki faktörün (üye sayısı ve oy oranı) birleşik bir şekilde orantılı hesaplanması gereklidir. Örneğin; Bir ilçede 5.000 üye var ve partinin o ilçedeki aldığı oy oranı %10. Toplam parti üye sayısı 100.000 ve toplam delege sayısı 600. Bu durumda, delege sayısı şu şekilde hesaplanır; İlk olarak oy oranına göre delege sayısı hesaplanır. Ardından, ilçedeki üye sayısına orantılı bir düzeltme yapılır.

Örnek Hesaplamalar; Seçime Girmiş Parti – İlçe A Delege Hesaplama (Oy Oranı ve Üye Sayısı ile); İlçe A Üye Sayısı; 5.000, İlçe A 'nın seçimlerde aldığı oyun ilin toplam aldığı oya oranı; %10 , Toplam İl Üye Sayısı ; 100.000, Toplam Delege Sayısı; 600. Bu durumda, İlçe A'da 5.000 üye bulunuyor ve parti o ilçede %10 oy almışsa. Hesaplamayı şöyle yapıyoruz;

- e. İlçe A'nın Toplam Üye Oranı; İlçe A'nın üye sayısı, partinin toplam üye sayısına orantılıdır. Yani; İlçe A'nın üye oranı = $5.000 / 100.000 = 0.05$ (yani %5)
- f. Oy Oranı ile Delege Sayısının Hesaplanması; Eğer partinin o ilçedeki oy oranı %10 ise ve toplam il de seçilebilecek maksimum delege sayısı 600 ise; İlçe A'nın oy oranı = 10%
- g. Delege Sayısının Hesaplanması; İlk olarak, İlçe A'nın toplam delege sayısının hesaplanması için, üye oranı ve oy oranını birlikte kullanırız. İlçe A'nın il için gönderebileceği delege sayısı = $600 * 0.05$ (üye oranı) * 0.10 (oy oranı) = 3 delege
- h. Seçime Girmiş Parti – İlçe B Delege Hesaplama (Oy Oranı ve Üye Sayısı ile);
- i. İlçe B Üye Sayısı; 7.000
- j. İlçe B Oy Oranı; %15
- k. Toplam Üye Sayısı (Türkiye); 100.000
- l. Toplam Delege Sayısı; 600
- m. Bu durumda, İlçe B'de 7.000 üye bulunuyor ve parti o ilçede %15 oy almış. Hesaplamayı şöyle yapıyoruz;
- n. İlçe B'nin Toplam Üye Oranı; İlçe B'nin üye sayısı, partinin toplam üye sayısına orantılıdır. Yani; İlçe B'nin üye oranı = $7.000 / 100.000 = 0.07$ (yani %7)
- o. Oy Oranı ile Delege Sayısının Hesaplanması; Eğer partinin o ilçedeki oy oranı %15 ise ve toplam delege sayısı 600 ise; İlçe B'nin oy oranı = 15%
- p. Delege Sayısının Hesaplanması; İlk olarak, İlçe B'nin toplam delege sayısının hesaplanması için, üye oranı

ve oy oranını birlikte kullanırız. İlçe B'nin delege sayısı = 600 delege * 0.07 (üye oranı) * 0.15 (oy oranı) = 6.3 delege (yaklaşık olarak 6 delege)

3. Delegelerin tespiti ilçe yönetim kurulu tarafından belirlenir. Aday olmak isten tüm üyeler, yönetim kurulu salt çoğunluğu ile ilçe yönetim kurulu defterine karar alınmak sureti ile belirlenir. Yönetim kurulu üyelerine aday belirleme sürecinde oy kullanacakları hakkında sms, dijital mesaj veya e-posta ile bilgilendirme yapılmak zorundadır. Her belde, mahalle ve köyün ilçe Kurultay'ına göndereceği delege sayısı ilçe yönetim kurulunca tespit edilerek, delege seçimlerinden en az 1 ay önce il yönetim kuruluna gönderilir. Bu listeler , kurulunca incelenip tasdik edilmek suretiyle kesinleşir. Bu listelere karşı tasdik tarihinden itibaren 1 ay içerisinde Genel Merkez Teşkilat Başkanlığına itiraz edilebilir. İtiraz üzerine teşkilat başkanlığınca verilen karar kesindir.
4. Geçici ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri de Kurultay'a katılma hakkına sahiptir. Ancak geçici ilçe yönetim kurulu başkan ve üyelerinden delege sıfatı olmayanların Kurultay'da oy kullanma hakkı yoktur. Tabii üyeler; ilçe başkanı, ilçe yönetim kurulu üyeleri, partili ilçe belediye başkanı ve ilçeye bağlı diğer belediyelerin başkanları, ilçe Kurultay'ının tabii üyesidir. Merkez ilçelerde büyükşehir belediye başkanı hariç olmak üzere, partili il belediye başkanı ve merkez ilçe çevresindeki diğer partili belediye başkanları merkez ilçe Kurultay'ının tabii üyesidir. Onur üyeleri; parti üyeliği devam eden eski ilçe başkanları, o ilçede belediye başkanlığı yapmış olan üyeler ile ilçenin bağlı bulunduğu ilin partili eski ve yeni milletvekilleri, o ilçenin partili il genel meclisi üyeleri, ilçe Kurultay'ının onur üyeleridir. Bu üyeler söz alabilir fakat oy kullanamazlar.

DELEGE LİSTESİNİN SEÇİM KURULUNA BİLDİRİLMESİ

MADDE 13

İlçe başkanlığı, köy ve mahalle toplantılarından sonra ilçe Kurultay'ı için seçilen delegelerin listesini, Kurultay'dan en az 15 gün önce, 2 nüsha halinde o yerin ilçe seçim kurulu başkanlığına vermekle yükümlüdür. İlçede birden fazla ilçe seçim kurulu bulunması halinde delege listeleri 1. ilçe seçim kurulu başkanlığına verilir. İlçe seçim kurulu tarafından onaylanan delege listesi ilçe Kurultay'ının yoklama cetvelini teşkil eder.

İLÇE BAŞKANI

MADDE 14

İlçe Başkanı, ilçe Kurultay'ı tarafından oy kullanan delegelerin gizli oyu ile tek derecede seçilir. İlçe başkanı, ilçe çevresinde partinin temsilcisidir. Partinin ilçe teşkilatının düzenli ve verimli bir şekilde faaliyetini, ilçedeki tüm teşkilat kademesinin parti tüzük ve yönetmelikleri kapsamında çalışmasını, ilçe danışma kurulunun toplanmasını, ilçe seçim çevresindeki, il genel meclis üyeleri, belediye başkanları ve belediye meclis üyeleri

ile ilçe teşkilatı arasındaki koordinasyonunu sağlar. Bir kişi en fazla ara vermeksizin 3 olağan dönem için ilçe başkanı seçilebilir. Kurucu ilçe başkanlığı süresi dönem olarak sayılmaz.

İLÇE YÖNETİM KURULU

MADDE 15

İlçe Yönetim Kurulu, İlçe Başkanı hariç en az beş (5) üyeden oluşur. Bu sayı, MKYK kararıyla artırılabilir. Haklarında geçici de olsa çıkarma cezası verilmiş olup ceza süresi henüz dolmamış bulunan üyeler ilçe yönetim kurullarında ve parti organlarının hiçbirinde görev alamazlar.

Kuruluş ve Yapı ;

İlçe Yönetim Kurulu, partinin ilçe teşkilatının yürütme organıdır. İlçe Kurultay'ı tarafından seçilir ve ilçe başkanının başkanlığında çalışır.

Görev ve Yetkiler ;

- İlçe Yönetim Kurulu, partinin ilçe düzeyindeki tüm teşkilatlanmasını yürütmek, parti programını yerelde uygulamak ve üyeler arasında koordinasyonu sağlamakla yükümlüdür.
- Partinin programını, tüzüğünü ve genel merkez direktiflerini ilçede uygular ve tanıtır.
- İlçe düzeyinde halkla ilişkileri geliştirir, parti politikalarını kamuoyuna anlatır.
- Yerel seçimlere hazırlık yapar, seçim stratejilerini uygular ve aday belirleme sürecine katkı verir.
- İlçe mali işlerini yürütür, gelir ve gider işlemlerini kayıt altına alır, ilgili üst makama raporlar.
- İlçe teşkilat mensuplarının eğitimi için toplantı, seminer ve çalıştaylar düzenler.
- İlçe düzeyindeki disiplin işlemlerini yürütür ve gerekli durumlarda il disiplin kuruluna sevk eder.
- İlçe Kurultay'ına sunulacak faaliyet raporu ve mali raporları hazırlar.

Çalışma Usulleri ;

- İlçe Yönetim Kurulu, en az ayda bir defa olağan toplantı yapar. İlçe başkanının çağrısı ile olağanüstü toplantı yapılabilir.
- Toplantılar, üye tam sayısının yarısından bir fazlasıyla yapılır. Kararlar salt çoğunlukla alınır.
- Oy eşitliği durumunda, ilçe başkanının oyu üstün sayılır.
- Alınan kararlar yazılı tutanakla kayıt altına alınır.

Denetim ;

- İlçe Yönetim Kurulu, il yönetim kurulu tarafından denetlenir. İl yönetimi, ilçe yönetiminden dönemsel raporlar isteyebilir ve gerektiğinde müdahalede bulunabilir.
- Oluşabilecek disiplin konularında il disiplin kurulu ilçe yönetimleri adına yetkilidir.

Üyelik ve Değişiklik;

İlçe Yönetim Kurulu üyeleri, ilçe Kurultay'ı dönemi süresince görev yapar. Boşalan üyelikler yedek üyelerle tamamlanır veya atama yoluyla yenilenir.

İLÇE BAŞKANLIK KURULU

MADDE 16

İlçe Başkanlık Kurulu, ilçe başkanı tarafından yönetilir. İlçe başkanlık kurulu, parti teşkilatının faaliyetlerini düzenlemek ve parti politikalarını yerel düzeyde uygulamakla sorumludur. İlçe Başkanlık Kurulu, aşağıdaki kurul üyelerinden oluşur.

- a. İlçe Başkanı (Başkan)
- b. İlçe Başkan Yardımcıları (İlçe Başkanının belirleyeceği sayıda)
- c. İlçe Sekreteri
- d. İlçe Teşkilat Başkanı
- e. İlçe Mali İşler Başkanı
- f. İlçe Gençlik Kolları Başkanı (varsa)
- g. İlçe Kadın Kolları Başkanı (varsa)
- h. İlçe Siyasi İşler Başkanı
- i. İlçe Medya ve Tanıtım Başkanı
- j. İlçe Hukuk İşleri Başkanı
- k. İlçe Seçim Koordinasyon Başkanı

İL TEŞKİLATI

İL KURULTAYI

MADDE 17

İl Kurultay'ları en az iki yılda bir, en çok üç yılda bir olağan ve gerek duyulan zamanlarda olağanüstü toplanır. Kurultay öncesinde toplantının günü, yeri, saati ve gündemi toplantı gününden en az 15 gün önce toplantının yapılacağı yerde ve bağlı bulunduğu il merkezinin ilan panosunda asılarak delegelere duyurulur. İlk toplantıda gerekli yasal çoğunluk sağlanamadığı takdirde ikinci toplantı çoğunluk aranmaksızın yapılır. Toplantı en az 7 gün içinde aynı saatte aynı yerde yapılır. İl başkanlığı, delegelerin toplantının yapıldığı yeri, saati ve tarihi ile gündemden haberdar olmasını sağlamak için yazılı ve sözlü yaygın haberleşme ve iletişim araçlarıyla duyurmakla yükümlüdür.

İl Kurultay'ı seçilmiş delegeler ve tabii üyelerden teşekkül eder. Seçilmiş delege sayısı 600'den fazla olamaz. Seçilmiş delegeler; il Kurultay'ı için ilçe Kurultay'larınca, seçilen delegelerdir. Tabii üyeler; ilin partili

milletvekilleri, il başkanı, İl Yönetim Kurulu üyeleri, İl Disiplin Kurulu başkanı, İl Disiplin Kurulu üyeleri, il ve Büyükşehir Başkanları İl Kurultayı'nın tabii üyeleridir. İl Kurultayı, seçilmiş ve tabii delegelerden meydana gelir; İl Başkanını, İl Yönetim Kurulunun ve İl Disiplin Kurulunun asıl ve yedek üyelerini ve ili Büyük Kurultay'da temsil edecek delegeleri seçer.

İL BAŞKANI

MADDE 18

İl başkanı, il çevresinde partinin temsilcisidir. Partinin il teşkilatının düzenli ve verimli bir şekilde faaliyetini, ildeki tüm teşkilat kademelerinin parti tüzük ve yönetmelikleri kapsamında çalışmasını, il danışma kurulunun toplanmasını, İl seçim çevresindeki partili milletvekili, il genel meclis üyeleri, belediye başkanları, ilçe teşkilatları ve belediye meclis üyeleri ile il teşkilatı arasındaki koordinasyonunu sağlar. Bir kişi en fazla ara vermeksizin 3 olağan dönem için il başkanı seçilebilir. Kurucu il başkanlığı süresi dönem olarak sayılmaz.

İL YÖNETİM KURULU

MADDE 19

- a. İl yönetim kurullarında görev alacak üyelerin sayısı İl Başkanı hariç en az yedi (7) üyeden oluşur. Bu sayı, Büyük Kurultay kararıyla artırılabilir.
- b. Haklarında geçici de olsa çıkarma cezası verilmiş olup ceza süresi henüz dolmamış bulunan üyeler İl yönetim kurullarında ve parti organlarının hiçbirinde görev alamazlar.
- c. İl Yönetim Kurulu, partinin il teşkilatının yürütme organıdır. İl Kurultayı tarafından seçilir ve il başkanının başkanlığında görev yapar.
- d. İl Yönetim Kurulu, partinin il genelindeki teşkilatlanmasını, yerel politika uygulamalarını ve merkez kararlarının hayata geçirilmesini sağlar.
- e. Partinin il düzeyindeki tüm teşkilat çalışmalarını organize eder, yönlendirir ve denetler.
- f. İlçe teşkilatlarının kuruluşunu koordine eder, ilçe yönetimlerinin faaliyetlerini izler ve yönlendirir.
- g. İl genelinde parti politikalarının tanıtımını yapar, halkla ilişkileri yönetir ve kamuoyu bilgilendirme çalışmalarını yürütür.
- h. Seçim dönemlerinde, seçim stratejilerini hazırlar, aday belirleme sürecine katkı sunar ve kampanya çalışmalarını koordine eder.
- i. İl mali işlerini düzenler, gelir-gider bütçelerini hazırlar, üst makamlara raporlar, il genelindeki teşkilat mensuplarının eğitim ve gelişimini sağlamak için seminerler, toplantılar ve eğitim programları düzenler.
- j. Disiplin işlemlerini takip eder, disiplin kurullarına sevk işlemlerini gerçekleştirir.

- k. İl Kurultay'ında sunulacak faaliyet ve mali raporları hazırlar.
- l. İl Yönetim Kurulu, en az ayda bir defa olağan toplantı yapar. İl başkanının çağrısı üzerine olağanüstü toplantılar düzenlenebilir.
- m. Kararlar, toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği durumunda, il başkanının oyu üstün sayılır.
- n. Toplantılar tutanakla kayıt altına alınır ve karar defterine işlenir.
- o. İl Yönetim Kurulu, il genelindeki tüm ilçe teşkilatlarının çalışmalarını denetler, gerektiğinde müdahalede bulunur ve genel merkez yönetimine periyodik raporlar sunar.
- p. İl Yönetim Kurulu üyeleri, il Kurultay'ı süresince görev yapar. Görevden ayrılan üyelerin yerine yedek üyeler atanır veya yeni atamalar yapılır.

İL BAŞKANLIK KURULU

MADDE 20

İl Başkanlık Kurulu, il teşkilatının en üst karar organıdır ve il başkanı tarafından yönetilir. İl başkanlık kurulu, parti teşkilatının faaliyetlerini düzenlemek ve parti politikalarını (yerel) uygulamakla sorumludur.

İl Başkanlık Kurulu, aşağıdaki kurul üyelerinden oluşur;

- a. İl Başkanı (Başkan)
- b. İl Başkan Yardımcıları (İl Başkanının belirleyeceği sayıda)
- c. İl Sekreteri
- d. İl Teşkilat Başkanı
- e. İl Mali İşler Başkanı
- f. İl Gençlik Kolları Başkanı (varsa)
- g. İl Kadın Kolları Başkanı (varsa)
- h. İl Medya ve Tanıtım Başkanı
- i. İl Hukuk İşleri Başkanı
- j. İl Seçim Koordinasyon Başkanı

İL DİSİPLİN KURULU

MADDE 21

- a. İl Disiplin Kurulu, il Kurultay'ı tarafından gizli oyla seçilen 4 (dört) asil üye ve 1 (bir) yedek üyeden oluşur.
- b. Kurul üyeleri ilk toplantılarında aralarından bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir raportör seçerler.
- c. İl Disiplin Kurulu, bağımsız ve tarafsız şekilde görev yapar; görevlerini parti tüzüğü, programı ve ilgili

mevzuat çerçevesinde yürütür.

- d. İl teşkilatı, ilçe teşkilatları ve üyeler arasında ortaya çıkan parti tüzüğüne, programa veya genel merkez kararlarına aykırılık iddialarını inceler.
- e. Şikayetler veya re'sen tespitler üzerine disiplin soruşturmalarını başlatır, delilleri toplar, tarafların savunmalarını alır.
- f. Disiplin işlemlerinde savunma hakkını güvence altına alır ve adil yargılama ilkelerine uyar.
- g. Disiplin soruşturmalarının sonucunda aldığı kararları gerekçeli şekilde yazar ve ilgili taraflara tebliğ eder.
- h. Kararları hakkında genel merkez disiplin kuruluna düzenli rapor sunar.
- i. Seçim dönemlerinde aday adaylarının parti ilkelerine uygun davranışlarını gözetir ve gerekirse disiplin mekanizmasını işletir.
- j. İnceleme sonucunda uygun gördüğü disiplin cezalarını verir. (Uyarı, kınama, geçici çıkarma, adaylık yasağı, kesin çıkarma).
- k. Kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.
- l. Oyların eşitliği halinde, başkanın oyu belirleyicidir.
- m. Her disiplin süreci, yazılı olarak kayıt altına alınır, tutanak tutulur ve arşivlenir.
- n. İl Disiplin Kurulu kararlarına karşı, kararın tebliğinden itibaren 15 (on beş) gün içerisinde Genel Merkez Disiplin Kurulu'na itiraz edilebilir.
- o. İtiraz edilmediği takdirde karar kesinleşir ve uygulanır.
- p. Genel Merkez Disiplin Kurulu, il disiplin kurulu kararlarını inceleyerek kesin karara bağlar.
- r. İl Disiplin Kurulu asil üyelerinden birinin istifa etmesi, görevden ayrılması veya herhangi bir sebeple görev yapamaması halinde, sıradaki ilk yedek üye asil üye olarak göreve çağrılır.
- s. Yedek üyelerin asil üyeler gibi tüm yetki ve sorumlulukları vardır.

GENEL MERKEZ TEŞKİLATI - BÜYÜK KURULTAY

MADDE 22

Büyük Kurultay en az 2, en fazla 3 yılda bir Genel Başkanın veya MKYK' nın belirleyeceği tarihte olağan ve gerek duyulan zamanlarda olağanüstü toplanır. Kurultay öncesinde toplantının günü, yeri, saati ve gündemi toplantı gününden en az 15 gün önce toplantının yapılacağı yerde ve Parti Genel Merkezi'nin ilan panosunda asılarak delegelere duyurulur ayrıca parti internet sitesinde duyurulara eklenir . İlk toplantıda gerekli yasal çoğunluk sağlanamadığı takdirde ikinci toplantı çoğunluk aranmaksızın yapılır. Toplantı en az yedi gün içinde aynı saatte aynı yerde yapılır.

BÜYÜK KURULTAY’IN YAPILMASI

MADDE 23

Büyük Kurultay seçilmiş delegelerle tabii üyelerden teşekkül eder. Seçilmiş delegeler, İl Kurultayı’nda Büyük Kurultay için seçilen delegelerdir.

Büyük Kurultay, partinin en yüksek karar organıdır. Bu kurultaya katılacak delegeler, her ilde yapılacak il Kurultay’ı (il kurultayı) marifetiyle seçilir.

Büyük Kurultay delegeleri; ilçe Kurultay’larında seçilen delegeler tarafından oluşturulan il Kurultayında belirlenir.

Büyük Kurultay delegesi olacak kişi, parti üyesi olmak zorundadır ve üyelik koşullarını taşımalıdır.

Büyük Kurultay’a gönderilecek toplam delege sayısı, partinin genel merkezince MKYK tarafından belirlenir. Büyük Kurultay’ın seçilmiş delege sayısı, Siyasi Partiler Kanunu’nun 14. maddesindeki emredici hüküm gereği, TBMM üye tamsayısının iki katını geçmemek üzere, Genel Merkez tarafından belirlenir. Delegelerin illere göre dağılımı aşağıdaki şekildedir.

Seçime Girmiş Partilerde Delege Seçimi;

Seçilmesi gereken toplam delege sayısının yarısı olan 600 delegelik, illerden seçilecek milletvekili sayısına göre illere tahsis edilir. Tahsisten sonra kalan delege sayısının, Partinin son milletvekili genel seçiminde almış olduğu toplam oya bölünmesiyle katsayı elde edilir.

Katsayının, Partinin ilde almış olduğu toplam oyla çarpımı sonucu bulunacak rakam ile yapılmış tahsisin toplamı, o il kongresinde seçilecek büyük kongre delege sayısını teşkil eder. Genel Başkan, MKYK üyeleri, Merkez Disiplin Kurulu başkan ve üyeleri, seçilmiş delegelerin %15’inden fazla olmamak kaydıyla üyeliği devam eden Parti Kurucuları ile Partili bakan ve milletvekilleri büyük kongrenin tabii delegeleridir.

Seçime Girmemiş Partilerde Delege Seçimi;

Büyük kongrenin yapılacağı tarihe göre, Partinin katıldığı genel seçim olmamış veya Partinin seçimlere katılmamış olması gibi hallerin varlığında, her il; seçmesi gereken milletvekili sayısının iki katı delege ile büyük kongrede temsil olunur. Genel Başkan, MKYK üyeleri, Merkez Disiplin Kurulu başkan ve üyeleri, seçilmiş delegelerin %15’inden fazla olmamak kaydıyla üyeliği devam eden Parti Kurucuları ile Partili bakan ve milletvekilleri büyük kongrenin tabii delegeleridir.

Delege Seçim Usulü ;

- a. Delege adaylık başvuruları, Kurultay’dan en geç 7 gün önce il başkanlığına yazılı olarak yapılır.
- b. Seçimler, gizli oy ve açık sayım esasına göre yapılır.
- c. Oy pusulasında en çok oyu alanlar asıl delege, sonraki sıradakiler ise yedek delege olarak belirlenir.

- d. Eşitlik durumlarında İl Başkanı'nın oyu ile seçim yapılır.
- e. Seçilen delegeler, büyük Kurultay'a il teşkilatını temsilen katılırlar ve oy hakkına sahiptirler.

TOPLANTI VE KARAR YETER SAYISI

MADDE 24

Büyük Kurultay yoklama yapıldıktan sonra, yeter sayı varsa, Parti Genel Sekreteri tarafından açılır. İlk toplantı için toplantı yeter sayısı Büyük Kurultay delege tam sayısının salt çoğunluğudur, salt çoğunluğun sağlanamadığı hallerde ikinci toplantıda hazır bulunanlarla toplantı gerçekleştirilir ancak hazır bulunan üye sayısı, Yönetim ve Disiplin Kurulları asıl üye tam sayısının iki katından az olamaz. Büyük Kurultay'ın karar yeter sayısı tüzükte aksine hüküm yoksa hazır bulunan üyelerin salt çoğunluğudur.

KURULTAY DİVANI

MADDE 25

Büyük Kurultay gündeme geçilmeden önce 1 başkan, 1 başkan yardımcısı ve başkan tarafından belirlenecek sayıda kâtip üye seçilerek Kurultay Divanı oluşturulur. Divan başkanlık seçimi açık oylama ve oy çokluğu ile yapılır. Divan Başkanı, Başkan Yardımcıları ve Kâtipler el kaldırma suretiyle seçilir. Kurultay Divanı, görüşmeleri yönetmek, toplantı düzenini sağlamak, tutanağı düzenlemek, sayım ve dökümü denetlemekle görevlidir.

BÜYÜK KURULTAYIN GÜNDEMİ

MADDE 26

Büyük Kurultay Gündemi ve Delege Listesinin İlanı, Büyük Kurultay'ın gündemi, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nca ve Genel Başkan onayı ile belirlenir.

AÇILIŞ KONUŞMASI, RAPORUN OKUNMASI

MADDE 27

Büyük Kurultay'da divan teşkilinden sonra açılış konuşması için Parti Genel Başkanına söz verilir. Bundan sonra MKYK'nın faaliyet ve hesap raporu başkanlık divanı üyelerinden biri tarafından okunur.

KOMİSYONLAR

MADDE 28

Büyük Kurultay, Divanın çalışmalarına yardımcı olmak üzere, işin mahiyetine ve Kurultay'da beliren eğilime göre komisyonlar oluşturulur. Divan Başkanı, açılış konuşmasından sonra kurulması öngörülen komisyonlar için, Büyük Kurultay delegeleri içinden aday gösterilmesini ister. Her komisyon için üç üye olmak kaydı ile teklif olunacak adaylar, açık oylama ile büyük Kurultay'ın oyuna sunulur.

Büyük Kurultay'ın etkin, verimli ve düzenli şekilde çalışmasını sağlamak amacıyla, Kurultay süresince ortaya çıkan genel görüş yönelimleri (eğilimler) dikkate alınarak geçici çalışma komisyonları oluşturulabilir. "Kurultay'da beliren eğilim" ifadesi, Kurultay delegelerinin konuşmaları, teklifleri veya oylamaları sırasında, ağırlık verdiği, tartıştığı, üzerinde karar verilmesini istediği konuların genel yönelimini ifade eder. Divan Başkanı, açılış konuşmasını takiben, gündemin işleyişi içinde ortaya çıkan eğilimleri göz önüne alarak hangi komisyonların kurulmasının gerektiğini Kurultay'a önerir. Ve bu komisyonlar için Büyük Kurultay delegeleri arasından aday gösterilmesini ister. Her komisyon için en az üç (3) asil üye aday gösterilir.

Adaylar, Divan Başkanlığı tarafından açık oylamaya sunulur ve Büyük Kurultay delegelerinin oy çokluğu ile seçilir. Seçilen komisyonlar kendi aralarında bir başkan ve bir raportör belirler. Komisyonlar, kendilerine verilen görev ve konuları görüşerek hazırladıkları raporları Divan Başkanlığı'na sunar. Divan Başkanlığı, komisyonlardan gelen raporları Büyük Kurultay'a arz eder. Büyük Kurultay, bu raporlar üzerinden karar verir.

GÖRÜŞMELER

MADDE 29

Büyük Kurultay'daki görüşmeler, ilan edilen gündem sırasına göre yürütülür. Gündemde değişiklik yapılması veya ilan edilmemiş bir konunun gündeme alınması, mevcut delegelerin en az üçte birinin (1/3) yazılı önerisi ve Büyük Kurultay'da hazır bulunan üyelerin salt çoğunluğunun onayı ile mümkündür.

Parti tüzüğü ve programında değişiklik yapılmasına ilişkin teklifler ile parti politikalarını etkileyen stratejik konulara ilişkin teklifler, ancak Genel Başkan, MKYK veya Büyük Kurultay delegelerinin en az onda birinin (1/3) yazılı önerisi ile gündeme alınabilir ve karara bağlanabilir.

BÜYÜK KURULTAYIN GÖREV VE YETKİLERİ

MADDE 30

1. Parti Genel Başkanı'nı seçmek.
2. MKYK'yı seçmek
3. Merkez Disiplin Kurulu'nu seçmek.
4. Parti Tüzüğü'nde ve Parti Programı'nda değişiklikler yapmak.
5. Parti politikalarını ve stratejik hedeflerini belirlemek.

6. Partinin başka bir siyasi parti ile birleşmesi veya feshi gibi önemli kararları almak.
7. Parti bütçesini ve kesin hesaplarını onaylamak.
8. Kanunlar, Parti Tüzüğü ve Parti Programı çerçevesinde toplum ve devlet hayatını ilgilendiren genel bağlayıcı kararlar almak.
9. Parti organlarının görev, yetki ve çalışma esaslarını belirlemek.
10. Tüzükte ve programda öngörülen diğer görevleri yerine getirmek.

BÜYÜK KURULTAY SEÇİMLERİ

SEÇİM USULÜ VE LİSTE YÖNTEMİ

MADDE 31

Parti Genel Başkanı, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK) ve Merkez Disiplin Kurulu üyeleri, yargı gözetimi altında gizli oy ve açık tasnif esasına göre, Çarşaf Liste yöntemiyle seçilir.

Büyük Kurultay'da seçimler esas olarak çarşaf liste usulüyle yapılır. Çarşaf listeler seçim kurulu tarafından mühürlenir ve oy pusulası olarak kullanılır.

Kurultay'da, farklı bir yöntem olan Blok liste uygulanabilmesi ancak şu şartlarla mümkündür;

Kurultay üyelerinin en az 2/5'inin (yani %40'ının) yazılı başvurusu gerekir.

Yazılı başvurudan sonra yapılacak oylamada, Kurultay'a katılan üyelerin 3/4 çoğunluğunun kabul oyu gerekir. Yukarıdaki iki şart (2/5 yazılı başvuru + 3/4 kabul oyu) sağlanmadığı sürece seçimler yalnızca çarşaf liste usulüyle yapılır. Blok listeyle seçim yapılması halinde; Adaylar, organlara göre tam listeler halinde gösterilir. Delege, listeyi bütünüyle kabul eder veya reddeder. Liste üzerinde değişiklik yapılması halinde oy pusulası geçersiz sayılır. Tek liste sunulması halinde, seçimler seçim kurulunun onayladığı liste oy pusulası olarak kullanılarak gerçekleştirilir.

Büyük Kurultay Seçimleri, Çarşaf Liste ve Üyelik İşlemleri

Seçim Usulü;

Büyük Kurultay'da yapılacak tüm organ seçimleri, çarşaf liste sistemi ile yürütülür. Adaylar, oy sıralamasına göre belirlenir ve en çok oy alanlar asil üye olarak tespit edilir.

Evrak Tamamlanmamış Adaylar;

Asil üyeler arasında, parti sicili için gerekli evraklarını (kimlik, ikametgâh, diğer yasal belgeler) henüz tamamlamamış üyelerin istifaları istenir.

Asgari ve Azami Sayılar;

Tüzükte belirlenen asil ve yedek üye sayıları, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun öngördüğü asgari sayı sınırlarının altına düşemez.

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK) asil üye sayısı; 25 Asil + 5 kişi Yedek

Merkez Disiplin Kurulu asil üye sayısı; 10 kişi Asil + 5 kişi Yedek

Çarşaf liste ile seçilecek yedek üye sayısı, asil üyeleri tamamlayacak şekilde esnek belirlenebilir; fakat asil üyelerin sayısı Kanun'un alt sınırını geçemez.

OYLARIN KULLANILMASI

MADDE 32

Seçim Kurulunca onaylanmış ve usulüne uygun ilan edilmiş listede adı yazılı olmayanlar oy kullanamaz. Oy kullanma işlemi kimlik bilgilerinin sandık görevlilerine ibrazı ile gerçekleştirilir. Oylar, Sandık Kurulu Başkanı tarafından verilen adayları gösterir ve Seçim Kurulu Başkanınca mühürlenmiş listedeki isimlerin işaretlenmesi suretiyle kullanılır. Seçilecek organı oluşturacak üye sayısından fazla veya yarısından az adayın işaretlendiği oy pusulaları geçersiz sayılır. Tasnif sonucunda en fazla oy alanlar asil üyeliklere, sonra gelenler sırasıyla yedek üyeliklere seçilmiş olur, eşitlik halinde kura çekilir. Seçim sonuçlarına tutanakların düzenlenip ilan edilmesinden itibaren 2 gün içerisinde ilgili hâkim nezdinde itiraz edilebilir. Hâkim tarafından verilen karar kesindir.

KURULTAY TUTANAKLARI

MADDE 33

Kurultay sonunda, seçim dışında Kurultay'a ait bütün belge ve tutanaklar Kurultay Divanı tarafından imzalandıktan sonra, Kurultay başkanı tarafından Genel Başkan'a teslim edilir.

GENEL BAŞKAN

GENEL BAŞKAN SEÇİMİ VE GÖREV SÜRESİ

MADDE 34

Genel Başkanın Seçimi

Parti Genel Başkanı, Büyük Kurultay tarafından, gizli oy, açık tasnif esasına göre üye tam sayısının salt çoğunluğu (yarıdan bir fazla oy) ile seçilir. İlk iki oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, Üçüncü oylamada en fazla oy alan aday Genel Başkan seçilmiş sayılır. Genel Başkanın görev süresi en çok 3 yıl olup, görev süresi yeni bir Genel Başkan seçilinceye kadar devam eder. Genel Başkan yeniden aday olabilir. Herhangi bir dönem sınırlaması yoktur.

Genel Başkanlığın herhangi bir nedenle boşalması halinde Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK), en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak, MKYK üyeleri arasından gizli oyla Genel Başkan Vekili seçilir. Genel Başkan Vekili, en geç 45 gün içinde Olağanüstü Büyük Kurultay'ı toplantıya çağırarak yeni Genel Başkan seçimini

sağlar. Seçilen yeni Genel Başkan, Görevi seçim yapılacak ilk olağan Büyük Kurultay'a kadar sürdürür.

GENEL BAŞKANIN GÖREV VE YETKİLERİ

MADDE 35

- a. Parti tüzel kişiliğini, her türlü resmi makam, yargı mercileri, özel ve tüzel kişiler nezdinde temsil yetkisi Parti Genel Başkanına aittir.
- b. Kanunlardaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla;
- c. Parti adına dava açma, davalara taraf olma ve davalarda husumet yetkisi doğrudan Genel Başkana aittir.
- d. Genel Başkan, uygun gördüğü takdirde bu yetkisini yazılı yetki devri ile Başkanlık Divanı üyelerinden veya diğer parti üyelerinden birine devredebilir.
- e. Genel Başkan, Büyük Kurultay'a şahsen ve doğrudan sorumludur.
- f. Parti çalışmalarının genel stratejik ve hukuki sorumluluğunu taşır.
- g. Parti Organları Üzerindeki Yetkisi; Parti Genel Başkanı, Parti Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nun (MKYK) doğal başkanıdır ve MKYK çalışmalarını yönetir.
- h. Genel Başkan, partinin tüm idari ve siyasi organlarının çalışmalarının tüzüğe, parti programına ve Parti Meclisi kararlarına uygun yürütülmesini gözetir, koordine eder ve gerekli durumlarda ilgili organları toplantıya çağırarak görüş bildirebilir.
- i. Başkanlık Divanı Parti üyeleri arasından veya doğrudan Genel Başkanın uygun gördüğü parti üyesi kişiler arasından hiçbir kısıtlama olmaksızın belirlenebilir.
- j. Başkanlık Divanı'nın kuruluşu, yapısı ve üye değişiklikleri tamamen Genel Başkanın iradesine bağlıdır.
- k. Genel Başkan Yardımcıları;
- l. Genel Başkan, parti üyeleri arasından uygun gördüğü sayıda Genel Başkan Yardımcısı atar.
- m. Görev alanları ve yetkileri Genel Başkan tarafından belirlenir.
- n. Genel Başkan, partinin vizyonuna uygun şekilde;
- o. Parti adına her türlü menkul ve gayrimenkul alım-satım, kiralama ve devir işlemleri yapma yetkisi doğrudan Genel Başkana aittir.
- p. Genel Başkan, bu yetkisini uygun gördüğü bir Başkanlık Divanı üyesine veya başka bir parti üyesine yazılı olarak devredebilir.
- q. Başdanışman ve Danışman Atamaları; Genel Başkan, Başdanışmanları, Danışmanları, uygun gördüğü kişiler arasından serbestçe görevlendirir. Bu kişilerin görev tanımları, yetki sınırları ve görev süreleri Genel Başkan tarafından belirlenir ve değiştirilebilir.

MERKEZ KARAR VE YÖNETİM KURULU

MADDE 36

Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nun (MKYK) Oluşumu ve Çalışma Esasları

- a. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK), Büyük Kurultay tarafından gizli oyla seçilen 25 asil ve 5 yedek üyeden oluşur.
- b. MKYK'nın görev süresi, seçimli olağanüstü bir toplantı yapılmadığı sürece, bir sonraki olağan Büyük Kurultay'a kadar devam eder.
- c. MKYK üyeliklerinde boşalma olması halinde, boşalan üyeliklere sıradaki yedek üyelere çağrıda bulunulur.
- d. Parti Genel Başkanı, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nun doğal başkanıdır. Genel Başkanın yokluğunda, Divan Başkanlığınca belirlenen protokol sırasına göre bir Genel Başkan Yardımcısı Kurul toplantılarına başkanlık eder.
- e. MKYK, toplantı ve karar yeter sayısı bakımından; üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oylamalar açık yapılır; gizlilik kararı alınmadıkça açık oylama uygulanır. Eşitlik halinde Genel Başkanın katıldığı görüş kabul edilmiş sayılır.
- f. MKYK, en az üç ayda bir olağan toplantı yapar. Olağan toplantıların yeri, zamanı ve gündemi Genel Başkan tarafından belirlenir veya onayı ile kararlaştırılır. Genel Başkan gerekli gördüğü hallerde MKYK'yı olağanüstü toplantıya çağırabilir.
- g. Yapılan tebligat ya da çağrı sms, e-posta veya WhatsApp üzerinden grup halinde veya tek tek yapılabilir. Olağanüstü toplantı çağrısı, gündemin aciliyetine göre Genel Başkan tarafından belirlenen en uygun sürede yapılır (24 Saat). Acil ve zorunlu hallerde süre aranmaksızın derhal toplantı yapılabilir.
- h. Bir yıl içinde peş peşe 3 veya toplamda 6 defa özürsüz olarak toplantılara katılmayan üye, MKYK üyeliğinden istifa etmiş sayılır.
- i. Parti Tüzüğü, Programı ve Büyük Kurultay kararları doğrultusunda, Parti teşkilat yapısını koordine eder, uyumlu çalışmasını sağlar.
- j. Seçim süreçlerinde milletvekilliği, belediye başkanlığı, meclis üyelikleri için aday tekliflerinde bulunur. Ancak aday listeleri kesinleştirilmeden önce Genel Başkanın onayına sunulur ve onay olmaksızın işlem yapılamaz.
- k. Parti içi demokratik kuralların uygulanmasına destek verir, teşkilat düzenlemelerine hazırlık yapar.
- l. Partinin seçim stratejileri, kampanyaları ve iletişim çalışmaları konusunda öneriler geliştirir.
- m. Partinin bütçe taslaklarını, faaliyet raporlarını ve bilançolarını hazırlar.
- n. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK); parti tüzüğüne, programına veya hiyerarşiye aykırı davranan il ve ilçe yönetim kurullarını feshetmeye ve başkanlarını veya üyelerini, disiplin işlemleri saklı kalmak

kaydıyla, geçici olarak görevden el çektirmeye yetkilidir.

MERKEZ DİSİPLİN KURULU

MADDE 37

Merkez Disiplin Kurulu, Büyük Kurultay tarafından seçilen 10 asil, 5 yedek üyeden teşekkül eder. Merkez Disiplin Kurulu bu tüzükle belirlenen usule göre seçilir. Kurul, Genel Başkan, MKYK üyeleri ile İl Yönetim Kurulu başkan ve üyeleri, partinin kurucu üyeleri, TBMM eski üyeleri ve eski bakanlar hakkında birinci derecede disiplin kararı vermeye yetkilidir. İl Disiplin Kurullarınca alınan ve itiraz yoluyla kendine gelen kararı inceler; tasdik, lehte veya aleyhte değiştirme veya tamamen ortadan kaldırma suretiyle en geç 1 ay içinde kesin olarak sonuçlandırır. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin çalışmalarına ara vermesi veya soruşturmanın genişletilmesine gerek görülmesi hallerinde en fazla 3 ay içinde karar verilmek üzere bu süre uzatılabilir. Bu süre içinde karar verilmediği takdirde, İl Disiplin Kurulu kararı kesinleşir. Merkez Disiplin Kurulu, MKYK talebi üzerine parti yönetmeliklerinin, kanuna ve tüzüğe uygun olup olmadığını inceler ve sair hukuki konularda mütalaa verir. Merkez Disiplin Kurulu kararları, uygulanmak üzere Genel Başkanlık Makamına sunulur.

DİSİPLİN CEZALARI

MADDE 38

- a. Uyarma
- b. Kınama
- c. Partiden geçici çıkarma.
- d. Partiden kesin çıkarma.

Gruptan geçici olarak çıkarılan üye ceza süresince grup çalışmalarına katılamaz. Geçici çıkarma cezası verilen parti üyesi, parti faaliyetlerine katılamayacağı gibi parti organlarına da hiçbir teklifte bulunamaz. Ancak bu hüküm o üyenin parti tüzüğüne, programına partinin diğer mevzuatına ve organların bağlayıcı kararlarına uyma zorunluluğunu ortadan kaldırmaz. Geçici çıkarma cezası alan parti üyelerine bu süre içerisinde partide hiçbir görev verilemez. Geçici çıkarma cezasının süresi 1 aydan az, 1 yıldan fazla olamaz. Bu cezalar kararda tayin edilen süre içinde tatbik edilir.

DİSİPLİN CEZASINI GEREKTİREN HALLER

MADDE 39

Uyarma Cezasını Gerektiren Haller;

- a. Yetkili organlarca davet edildiği halde toplantılara katılmamak,

- b. Yetkili parti organlarınca verilen görevleri makul bir sebep göstermeksizin kabul etmemek,
- c. Hal ve hareketleriyle partiyi küçük düşürücü durumlara sebep olmak,
- d. Hakkında disiplin cezalarından herhangi birisi kesinleşen bir üye aynı disiplin suçunu tekrar işlemesi halinde bir üst disiplin cezası ile cezalandırılır.

Kınama Cezasını Gerektiren Haller;

- e. Kanunlara, partinin program, tüzük ve yönetmelik hükümlerine, partinin yetkili organları tarafından verilen sözle aykırı tavır ve harekette bulunmak, konulan yasaklara uymamak,
- f. Kurultaylarda oy pusulalarında tahrifat yapmak veya her ne şekilde olursa olsun seçimlere hile karıştırmak,
- g. Parti içi huzuru bozacak şekilde, partilileri birbirine düşürecek hareketlerde bulunmak,
- h. Tüm kanuni sorumluluklar saklı kalmak şartı ile hizmetin devamı süresince partideki görevi gereği olarak kendisine teslim edilen eşya ve malzemeyi kaybetmek veya görevden ayrılma halinde teslim etmemek,
- i. Partice tutulması gereken defter ve kayıtları usulüne uygun olarak tutmamak, tüzükte belirtilen süreler içerisinde görevleri yerine getirmemek,
- j. Hakkında disiplin cezalarından herhangi birisi kesinleşen bir üye aynı disiplin suçunu tekrar işlemesi halinde bir üst disiplin cezası ile cezalandırılır.

Geçici çıkarma cezasını gerektiren haller;

- k. Kanunlara, parti program, tüzük ve yönetmelik hükümlerine ilişkin iftira, hakaret, suç teşkil eden beyanlarda veya partinin gizli karar ve yazılarını ihlal niteliği taşıyan söylemlerde bulunmak.
- l. Partinin gizli karar ve yazılarını her ne sebeple olursa olsun açıklamak.
- m. Partinin her kademedeki yönetici ve üyeleri hakkında gerçek dışı haber yaymak, iftira, karalama ve küçük düşürücü beyan ve davranışlarda bulunmak.
- n. Partiyi şahsi menfaatine alet etmek, partinin nüfuzunu kötüye kullanmak.
- o. Yöneticilik görevini ihmal ederek partiyi maddi ve manevi zarara uğratmak.
- p. 5816 sayılı Atatürk aleyhine işlenen suçlar, kadına şiddet, çocuğa şiddet veya çocuğun cinsel istismarı, cinsel taciz ve saldırı, hayvana eziyet ile çevre ve doğayı tahribat nedeniyle herhangi bir suçtan ve terör suçları nedeniyle haklarında soruşturma başlatılan üye ve yönetici hakkında soruşturma ve kovuşturma aşaması sonuçlanana kadar görevlerinden geçici olarak uzaklaştırma tedbiri uygulanabilir.

Kesin Çıkarma Cezasını Gerektiren Haller;

- q. Herhangi bir sebeple partili sıfatı ile faaliyetlerinden dolayı hakkında yetkili devlet organlarınca takibat yapılarak suçlu görülmek.
- r. Kanun ve sair mevzuat uyarınca partideki görevinden uzaklaştırılması veya partiden çıkarılması istemine

sebeup olacak davranışlarda bulunmak.

- s. Siyasi Partiler Kanununca konulan yasakları ihlal etmek suretiyle parti hakkında kanuni takibata sebebiyet verecek davranışlarda bulunmak.
- t. Yönetici veya görevli olarak sıfatını suiistimal ederek partinin resmi kayıtlarında tahrifat yapmak veya belgeleri ortadan kaldırmak.
- u. Affa ve zamanaşımına uğramış olsa dahi, 5816 sayılı Atatürk aleyhine işlenen suçlar, kadına şiddet, çocuğa şiddet veya çocuğun cinsel istismarı, cinsel taciz ve saldırı, hayvanların istismarı, hayvanlara uygulanan eziyet ile çevre ve doğayı tahribat nedeniyle herhangi bir suçtan ve terör suçları nedeniyle mahkûmiyetine kesin olarak karar verilen üyeler hakkında kesin çıkarma kararı verilir.
- v. Disiplin suçlarından dolayı takibat yapan disiplin kurulu, suçun işleniş tarzı ve olayın mahiyetine göre sevk eden kurulun teklifine bağlı kalmaksızın ile yukarıdaki disiplin cezalarından herhangi birini verebilir.
- w. Cezayı gerektiren bir fiilden haberdar olunmasından itibaren 6 ay ve her halükârda olayın gerçekleşmesinden bir yıl geçtikten sonra takibat yapılamaz.
- x. Partinin kesin çıkarma kararı, üyenin parti kayıtlarından isminin silinmesi suretiyle yerine getirilir. Bu görev partilinin kayıtlı bulunduğu ilçe başkanlığı tarafından yapılır ve aynı gün Genel Merkeze bildirilir.

DİSİPLİN KURULUNA SEVK YETKİSİ

MADDE 40

Bir partili hakkında disiplin suçu sebebiyle idari tahkikat yapmaya, sevk edilecek disiplin kuruluna göre İl Yönetim Kurulu, MKYK ve Genel Başkan yetkilidir. Milletvekillerinden gruba ilişkin fiil ve hareketlerinden dolayı disiplin takibatı yaptırmaya Genel Başkan yetkilidir. İlçe Yönetim Kurulu başkan ve üyeleri, belde ve ilçe belediye meclisi üyeleri ve il genel meclisi üyeleri hakkında disiplin takibatı istemeye il yönetim kurulları; il yönetim ve disiplin kurulları başkan ve üyeleri, il ve büyükşehir belediye başkanları, büyükşehir dâhilindeki ilçe belediye başkanları, TBMM eski üyeleri, eski bakanlar, partinin kurucu üyeleri, Merkez Disiplin Kurulu başkan ve üyeleri ve MKYK üyeleri hakkında disiplin takibatı talep etmeye Genel Başkan ve MKYK yetkilidir. İlçe yönetim kurulları tarafından disiplin takibatı yapılması gerektiği kararına varılırsa; gerekçeli bir kararla şikâyet konusunu ve kanıtları belirterek yetkili disiplin kuruluna göre İl Yönetim Kuruluna veya MKYK ya müracaat eder. Yetkili kurul sevk kararı vermeden önce ilgiliyi dinler, gerekli gördüğü inceleme ve araştırmaları yapabilir. Disiplin kuruluna sevk kararı, gizli oyla ve bu kararı alacak organın üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır. İhbar eden veya müşteki ile disiplin suçu işlediği iddia olunan partili tahkikata yetkili organlarda üye ise bu işin, tahkikat, müzakere ve kararına iştirak edemez. Bu üyenin katılmamasıyla kurul teşekkül edemediği takdirde, bu işe mahsus olmak üzere eksikler yedekler ile tamamlanır. Çoğunluk yine

sağlanmazsa, dosya bir civar ilin disiplin kuruluna tevdi edilir. Ancak Kurultay ve seçim dönemlerinde disiplin kurullarına sevk için MKYK kararı gereklidir.

İTİRAZ USULÜ

MADDE 41

Disiplin kurullarında birinci derecede verilen disiplin cezalarına karşı; hakkında hüküm verilen parti üyesi veya takibat talep eden kurul tarafından, tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içerisinde itiraz edebilir. İtirazlar tüzükte gösterilen esaslara göre doğrudan doğruya üst kurula veya kararı veren disiplin kurulu başkanlığına yapılabilir. Üst disiplin kurullarının itiraz üzerine vereceği karar kesindir. Büyük Kurultay dışında, diğer kademe Kurultay'ları, disiplin kurullarına sevk yetkisine sahip bulunan parti organ ve mercilerinin kararları ile disiplin kurullarınca verilen cezalar hakkında görüşme yapamaz ve bu konularda karar alamaz. Disiplin organlarınca yapılan tebligatta 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır. Hakkında partiden veya gruptan geçici veya kesin çıkarma cezası verilen parti üyesi, karara karşı 30 gün içinde nihai kararı veren disiplin kurulunun bulunduğu yerin Asliye Hukuk Mahkemesi'ne itiraz edebilir. İtiraz üzerine mahkemece verilen karar kesindir.

DİSİPLİN KURULUNA TEDBİRLİ OLARAK SEVK VE İTİRAZ USULÜ

MADDE 42

Partiden geçici veya kesin çıkarmayı gerektiren hallerde disiplin takibatı yaptırmaya yetkili kurul, disiplin suçu işlediği iddia edilen üyeyi, parti düzenini veya bütünlüğünü bozduğu gerekçesiyle disiplin kuruluna tedbirli olarak sevk edebilir. Tedbirli olarak sevk kararı kanun ve sair mevzuat ile bu tüzükte gösterilen haller dışında 2/3 çoğunlukla ve gizli oylama kararı ile alınır. Bu durumda partili görevinden derhal uzaklaştırılır.

Hakkında tedbir kararı alınan üye tebligat eline geçtiği günden itibaren 3 gün içinde takibatı yürütecek disiplin kuruluna itiraz edebilir. Bu istek disiplin kurulu tarafından 7 gün içinde karara bağlanır. Taraflar disiplin kurulunun vereceği karara karşı 7 gün içinde Merkez Disiplin Kurulu'na itiraz edebilirler. Merkez Disiplin Kurulu 10 gün içinde kararını verir.

Bu karar kesin olup, verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder. Disiplin kurullarının cezayı tamamen kaldırması veya uyarma ve kınama cezası vermesi halinde tedbir kararı yeni bir karara hacet kalmadan kalkar ve hakkında tedbir kararı alınan partilinin bütün hakları iade edilir.

GRUPLAR

BELEDİYE MECLİSİ GRUBU

MADDE 43

Belediye teşkilatı bulunan her belediyede, Partili belediye başkanı ve partili belediye meclis üyelerinden

oluşan bir Belediye Meclisi Parti Grubu kurulur. Grup, en az üç üyeden teşekkül eder. Grup, çalışmalarını daha etkili ve koordineli yürütebilmek amacıyla, en az bir Grup Başkan Vekili ve bir Grup Sekreteri seçer. Bu görev dağılımı, ilçe veya il başkanlığının bilgisi ve onayı doğrultusunda yapılır.

Grup Başkan Vekili;

- a. Parti teşkilatı ile grup arasında etkin iletişimi sağlar,
- b. Parti Genel Merkezi'nden ve İl/İlçe Teşkilatından gelen siyasi yönlendirmelerin uygulanmasını temin eder.

Belediye Meclisi Grup çalışmaları;

- a. Parti tüzüğü, programı, seçim beyannamesi ve genel merkez politikaları çerçevesinde yürütülür.
- b. Gündemdeki konular grup toplantısında istişare edilir ve grup kararı alınır.
- c. Gizli oylama ile alınan ve bağlayıcılığı bulunan grup kararlarına, grubun tüm üyeleri Parti disiplini gereği uymakla yükümlüdür.

İL GENEL MECLİSİ GRUBU

MADDE 44

İl genel meclisi bulunan yerlerde, en az üç partili il genel meclisi üyesi bulunması halinde, İl Genel Meclisi Parti Grubu teşekkül eder. Grup, partili il genel meclis üyelerinden oluşur. Grup, çalışmalarını etkin biçimde yürütebilmek amacıyla, kendi içinden en az bir Grup Başkan Vekili ve bir Grup Sekreteri seçer. Bu görevlendirmeler, partinin il teşkilatının bilgisi ve onayı çerçevesinde yapılır.

1. Grup Başkan Vekili;

- a. İl veya ilçe parti teşkilatı ile il genel meclisi grubu arasında sürekli ve etkili iletişimi sağlar,
- b. Parti Genel Merkezi'nin veya İl Başkanlığının göndereceği talimat ve direktiflerin grup içerisinde uygulanmasını takip eder.

2. İl Genel Meclisi Parti Grubu;

- a. Parti tüzüğü, programı, seçim beyannamesi ve genel merkez kararları çerçevesinde çalışır.
- b. Meclis gündemindeki konular grup toplantılarında istişare edilir ve alınan kararlar doğrultusunda genel kurulda oy kullanılır.

TBMM PARTİ MECLİS GRUBU

MADDE 45

Partinin en az yirmi milletvekiline sahip olması halinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Parti Grubu kurulur. Grup, partili milletvekillerinin tamamından oluşur. Grup iç yönetimi aşağıdaki esaslara göre yürütülür;

1. Grup Başkanı, Grup Başkan Vekilleri ve Grup Yönetim Kurulu üyeleri, bir yasama dönemi içerisinde iki kez seçilir.
2. İlk seçilenlerin görev süresi iki yıl, sonraki seçilenlerin görev süresi ilk genel milletvekili seçimlerine kadardır.
3. Boşalma durumunda ara seçim yapılır; yeni seçilen kişi, selefinin görev süresi kadar görev yapar.
4. Grup yönetimindeki boşalmalar, yedek üyeler tarafından oy sırasına göre doldurulur.
5. Grup Başkanlığı görevini, eğer Genel Başkan milletvekili ise doğrudan Genel Başkan yürütür. Aksi takdirde, grup üyeleri arasından, salt çoğunlukla Grup Başkanı seçilir. İlk iki turda sonuç alınamazsa, üçüncü turda en çok oy alan seçilmiş olur.
6. Genel Başkan, TBMM Grubu adına Grup Başkanı, Grup Başkan Vekilleri ve gerektiğinde görevlendirdiği grup sözcüleri aracılığıyla TBMM'de temsil edilir.
7. Grup Yönetim Kurulu, yasama faaliyetlerinin düzenli yürütülmesi, disiplinin sağlanması ve grup içi işleyişin sürdürülmesinden sorumludur. Görev ve yetkiler, tüzük ve grup iç yönetmeliğinde düzenlenir.
8. Grup iç yönetmeliği, grubun kurulduğu tarihten itibaren 15 gün içinde hazırlanır ve TBMM Başkanlığı'na sunulur.
9. Grup üyeleri; parti tüzüğüne, programına, temel ilkelerine ve gizli oylama ile alınmış bağlayıcı grup kararlarına uymak zorundadır.
10. Grup kararı, Genel Başkan'ın talebi veya önerisiyle alınabilir.
11. Bağlayıcı kararlar istisnadır ve grup iç yönetmeliğinde açıkça belirtilir.
12. TBMM çalışmalarına, komisyonlara ve parti tarafından hazırlanan çalışma programlarına grup üyelerinin katılımı zorunludur.

İL GENEL MECLİSİ VE BELEDİYE MECLİSİ PARTİ GRUPLARI

- a. İl Genel Meclisi Grubu, il genel meclisi bulunan yerlerde en az üç partili meclis üyesi ile kurulur.
- b. Grup, en az bir başkan vekili ve bir sekreter seçerek faaliyet yürütür.
- c. Grup kararları, gizli oylama ile alınır ve tüm üyeler için bağlayıcıdır.
- d. Belediye Meclisi Grubu, belediye teşkilatı bulunan yerlerde, partili belediye başkanı ve meclis üyelerinden oluşur.
- e. En az bir başkan vekili ve sekreterle çalışır.
- f. Gizli oylama ile alınan bağlayıcı grup kararlarına, belediye başkanı hariç tüm üyeler uymak zorundadır.

PARTİ TEŞKİLATI İLE MECLİS GRUPLARI ARASI KOORDİNASYON

- a. İl, ilçe ve belde başkanları, kendi kademelerinde görev yapan il genel meclisi ve belediye meclisi üyelerini; partinin politikalarını belirlemek, bilgilendirmek ve faaliyetleri değerlendirmek üzere toplantıya çağırabilir.

Toplantıya, konunun niteliğine göre ilgili teşkilat kademe başkanı başkanlık eder.

- b. İl Başkanı, şu grupların doğal başkanıdır;
- İl Genel Meclisi Parti Grubu
 - Büyükşehir ve merkez ilçe belediye meclisi grupları
 - İlçe Başkanı, merkez ilçeler hariç olmak üzere ilçe belediye meclisi grubunun başkanıdır.
- c. Belde Başkanı, belde belediye meclisi grubunun başkanıdır.
- d. Teşkilat başkanlarının katılamadığı toplantılarda, görevli ilgili birim başkanı toplantıya başkanlık eder.

YARDIMCI VE YAN KURULUŞLAR

DANIŞMA KURULU

MADDE 46

Danışma Kurulu, Genel Başkan'ın uygun gördüğü ve atadığı üyelerden oluşur. Genel Başkan, kurulun doğal başkanıdır.

- a. Toplantı ve Kararlar;
- b. Danışma Kurulu, üç ayda bir olağan olarak toplanır; Genel Başkan'ın çağrısı ile olağanüstü toplantı yapılabilir.
- c. Toplantı yeter sayısı üye tam sayısının salt çoğunluğudur; kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.
- d. Oyların eşitliği halinde Genel Başkan'ın tercih ettiği görüş karara bağlanır.
- e. Kararlar, konusuna göre açık ya da gizli oyla alınır.
- f. Genel Başkan tarafından yönlendirilen konular hakkında rapor hazırlamak ve Genel Başkanlık makamına sunmak.
- g. Parti politikalarının kurucu değerler ve temel hedeflerle uyumunu izlemek, değerlendirmek ve alınacak tedbirleri raporlamak. TBMM Grup Yönetmeliği dışındaki tüm yönetmelikleri inceleyerek görüşlerini Genel Başkanlık makamına sunmak.

PARTİ İÇİ EĞİTİM KURULU

- a. Parti teşkilatına ve üyelerine yönelik eğitimleri planlamak ve uygulamak amacıyla oluşturulur.

- b. Kurulun görev ve yetkileri, MKYK tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.
- c. Parti içi eğitimler; siyasi bilinç, yerel yönetim, kamu yönetimi ve vatandaşlık konularını kapsayacak şekilde yürütülür.
- d. Parti faaliyetleri ve ülke gündemine uygun özel eğitim modülleri hazırlanır.
- e. Hazine yardımının belirli bir oranı bu çalışmalar için ayrılır.
- f. Genel Başkan, öncelikli eğitim konularını ve stratejik içerikleri belirleyebilir.

BİLİM, AR-GE VE STRATEJİ KURULU

- a. Bilimsel, teknolojik ve stratejik gelişmeleri izleyerek parti politikalarına katkı sağlamak amacıyla kurulur.
- b. Kurul; MKYK tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.
- c. Kurul, dijital dönüşüm, ekonomi, çevre, yapay zekâ, yeşil enerji, seçim teknolojileri ve siyasi analiz konularında çalışır.
- d. Görüş ve önerilerini Genel Başkanlık makamına sunar.
- e. Kurul içinde Siyasi Strateji ve Ar-Ge alt birimleri oluşturulabilir.

ETİK VE DAVRANIŞ DENETİM KURULU

- a. Etik değerlerin, kurucu ilkelerin ve parti disiplininin uygulanmasını izlemek amacıyla oluşturulur.
- b. Kurul, MKYK tarafından seçilen 5 asil ve 3 yedek üyeden oluşur.
- c. Başkan, kurul içinden gizli oyla seçilir.
- d. Kurul, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve karar alır.
- e. Parti kadrolarının kurucu değerlere uygun davranış geliştirmesi için bilinçlendirme faaliyetleri yürütmek.
- f. Disiplin kurullarının yetkisi dışında kalan konularda, partililer hakkında etik değerlendirme yapmak.
- g. Kurucu ilkelere aykırı tutumları araştırmak, raporlamak ve sonucu ilgili mercilere bildirmek.
- h. Parti politikalarını etik açıdan değerlendirmek, tavsiye kararları almak.
- i. Genel Başkan tarafından verilen görevleri yerine getirmek.
- j. Kurulun çalışma esasları MKYK tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

SEÇİM VE KAMPANYA KOORDİNASYON KURULU

- a. Partinin seçim dönemlerindeki iletişim, organizasyon ve saha çalışmalarını planlamak üzere kurulur.
- b. Kurul, Genel Başkan'a bağlı olarak çalışır.
- c. Görevleri şunlardır;
 - Seçim sürecine ilişkin strateji, mesaj, medya, dijital kampanya ve aday tanıtım çalışmalarını

organize etmek.

- Saha verileri toplamak ve analiz ederek kampanya yönlendirmek.
- Sosyal medya, grafik-tasarım, hedef kitle ve mikro-iletişim alanlarında faaliyet yürütmek.
- Gerekli alt komisyonları oluşturmak.

d. Kurul üyeleri Genel Başkan tarafından atanır.

e. Kurulun işleyişi MKYK tarafından çıkarılacak özel yönetmelikle düzenlenir.

İL İLÇE KURULTAY BAŞKANLIK DİVANİ

MADDE 47

Divan Seçimi

- a. Divanın Oluşturulması
- b. Kurultayın açılışını mevcut ilçe/il başkanı veya genel merkez temsilcisi yapar.
- c. Açılışın ardından Divan Başkanlığı için tek bir liste önerisi hazırlanır.
- d. Divan listesi, toplantıya katılan delegelerin açık oylamasıyla kabul edilir.
- e. Divan Heyetinin Yapısı; Divan heyeti aşağıdaki üyelerden oluşur; 1 Divan Başkanı, 1 Divan Başkan Yardımcısı, 1 Yazman Üye (Kâtip). Yazman sayısı, kurultayın büyüklüğüne ve ihtiyaçlarına göre arttırılabilir.
- f. Divanın Görevleri;
- g. Kurultay gündemini sırasıyla yönetmek
- h. Söz taleplerini ve konuşma sürelerini düzenlemek
- i. Oylamaları ve seçimleri yönetmek
- j. Toplantı tutanaklarını hazırlayıp imzalamak
- k. Kurultayın kapanışını gerçekleştirmek
- l. Divan seçimi, tek liste ile açık oylama yöntemiyle yapılır. Divan heyeti üyeliği için delege olma şartı aranmaz.
- m. Hazırlanan Divan listesi, salonun çoğunluğunun el kaldırmasıyla kabul edilir.
- n. Çoğunluk sağlanamazsa ikinci bir liste sunulabilir.
- o. Genel Merkez Uyum Prensibi
 - a. Divan üyeleri için önerilecek liste, parti bütünlüğünü korumak amacıyla mevcut ilçe/il başkanının veya genel merkez temsilcisinin bilgisi dahilinde hazırlanır.
 - b. Divan, görev süresi boyunca tarafsızlık ve kurultayın düzeni esasına göre hareket eder.

KURULTAY BAŞKANININ GÖREV VE YETKİLERİ

MADDE 48

Kurultayı başkanı, toplantı düzenini sağlamak ve tutanağın yazılmasını kontrol etmekle görevlidir. Kurultayın kanun ve tüzük hükümleri çerçevesinde tamamlanması için kurultay başkanı lüzum gördüğü tedbirleri alabilir. Kurultay başkanı, Kurultay düzenini bozanları, söz hakkının kullanılmasına engel olanları, kışkırtıcılık yapanları, ikaza rağmen konu dışında konuşanları, gerekiyorsa divan kararı ile Kurultay salonu dışına çıkarmak yetkisine sahiptir. Bu konuda alınacak kararlar kesindir.

KURULTAYIN GÖREV VE YETKİLERİ

MADDE 49

Kurultaylar adını taşıdıkları yönetim kurullarının üst karar ve denetim organlarıdır. Kurultaylarda her çeşit yurt sorunları, mahalli ve ülke genelini ilgilendiren her konu ile ilgili olarak görüşmeler yapılır ve mahalli konularda oluşturulan politikaların seçilecek yeni yönetim kurulunun icraatı için genel bir çerçeve oluşturması ve genel konularda oluşturulan görüşlerin parti yönetim kademeleri ve üst organlara götürülmesi yönünde kararlar alınır. Bu nedenle her Kurultay kendi kademesi yönetim kurulunun bütün çalışmalarını tetkik ve müzakere eder. Gelecek hizmet dönemi için seçilecek yeni yönetim kurulunca yapılması gereken işler hakkında gerekli direktifleri verir, kararları alır. Delegelerin tekliflerini inceler, yetkisi içinde olanları karara bağlar, olmayanları yönetim kurulu aracılığıyla bir üst kademeye gönderir. Yönetim kurulunun çalışma raporunu, hesap durumunu inceler, kabul veya reddeder. Gelecek çalışma dönemine ait ve yönetim kurulunca hazırlanmış bütçeyi görüşerek karara bağlar. İlçe Kurultayı; ilçe başkanını ve ilçe yönetim kurulunun asil ve yedek üyelerini, il Kurultayına gidecek delegelerin asil ve yedek üyelerini yargı gözetimi altında gizli oy ve açık tasnif esasına göre seçer. İl Kurultayı; il başkanını, il yönetim kurulunun asil ve yedek üyelerini, İl Disiplin Kurulu asil ve yedek üyelerini ve Kurultaya gidecek delegelerin asil ve yedek üyelerini yargı gözetimi altında gizli oy ve açık tasnif esasına göre seçer.

İL VE İLÇE BAŞKANININ YENİDEN SEÇİLMESİ

MADDE 50

İl ve ilçe başkanı üst üste 3 dönem ve en fazla 3 yıl için seçilir bu süreye kurucu başkanlık dahil değildir.

KURUL TOPLANTILARI, İSTİFA ETMİŞ SAYILAN ÜYELER

MADDE 51

İl ve ilçe yönetim kurulları, en fazla 60 günde bir veya başkanın uygun göreceği durumlarda üye tam sayısının

salt çoğunluğu ile toplanır ve bu tüzükte aksine hüküm yoksa toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar verir. Kararlar mevcut üyeler tarafından imzalanarak saklanır. Katılmayan üyeler karar defterinde gösterilir. Birbirini takip eden 3 toplantıya mazeretsiz olarak katılmayan üye istifa etmiş sayılır. Hakkında istifa etmiş kararı verilen üyenin bir üst kurula itiraz hakkı vardır. İtiraz üzerine verilen karar kesindir. Herhangi bir nedenle Yönetim Kurulu üyeliklerinden birinin boşa çıkması halinde Kurultayda aldıkları oy sırasına göre Yedek Yönetim Kurulu üyeleri göreve çağırılır.

YÖNETİM VE DİSİPLİN KURULU BAŞKAN VE ÜYELİKLERİNİN BOŞA ÇIKMASI

MADDE 52

İlçe ve İl Yönetim Kurulu ile disiplin kurulu asil ve yedek üye sayısı, yedeklerinin getirilmesinden sonra yarıdan aşağıya düşerse, kurul boşalmış sayılır. Bu halde, boşa çıkan kurullar yerine bir üst kademe yönetim kurulunca yenileri teşkil olunur. Bu kurullar, Kurultayca seçilmiş yönetim ve disiplin kurullarının hak ve yetkilerine haizdir. Bu halde olağanüstü Kurultay yapılmasına ya da olağan Kurultay kadar görevlerine devam etmelerine karar vermeye MKYK yetkilidir. Disiplin hükümlerine göre hakkında partiden geçici veya kesin çıkarılma kararı bulunan kimselerin, il yönetim kurulunun vereceği kararla görevi son bulur. Ancak, hakkında görevinin son bulması ile ilgili yönetim kurulu kararı verilen kişinin, bu karara karşı Genel Merkez'e itiraz etme hakkı vardır. Genel Merkez'in bu konuda vereceği karar kesindir.

BAĞDAŞMAYAN GÖREVLER

MADDE 53

Parti üyeleri, seçimle oluşturulan parti organlarından yalnızca birine seçilebilir. Aynı anda birden fazla organ üyeliği kabul edilemez. Kalp Partili milletvekilleri, seçimle teşekkül eden organlardan yalnızca Genel Merkez teşkilatında görev alabilir. Bu görevler Genel Başkan'ın onayı ile sınırlandırılabilir. Birinci derece akrabalar aynı disiplin kurulunda birlikte görev alamaz. Disiplin kurulu başkan ve üyeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ve Kurultay delegeliği hariç olmak üzere, parti ile hiçbir surette hizmet akdi yapamaz, ücretli görev alamaz ve partiden gelir sağlayamaz. Belediye başkanları ile belediye ve il genel meclisi üyeleri, partinin her kademe kurultayları için delege olabilirler. Ancak belediye başkanları, partinin hiçbir kademesindeki yönetim organlarında görev alamazlar. Aynı kurulda görev almaları uygun bulunmayan kişilerin birden fazla olması halinde, en fazla oy almış olanın üyelik sıfatı devam eder. Oyların eşitliği halinde kura ile belirleme yapılır. Bu maddede belirtilen sınırlamalara ilişkin ortaya çıkabilecek tereddütlerde nihai değerlendirme yetkisi Genel Başkanlık Makamına aittir. Genel Başkan, parti bütünlüğü ve işleyişi açısından gerekli gördüğü hallerde tüzük çerçevesinde istisnai kararlar alabilir.

KURULTAYINI YAPMAYAN KADEMENİN DURUMU

MADDE 54

- a. İlçe ve il teşkilatları, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu ve bu Tüzükte belirtilen süre ve esaslara uygun şekilde kendi kurultaylarını zamanında yapmakla yükümlüdür.
- b. Her ne sebeple olursa olsun, kendi kademesinin kurultayını yasal süresi içinde gerçekleştirmeyen ilçe ve il teşkilatları üst kademe kurultaylarına delege gönderemez.
- c. Bu kademelere ait seçilmiş organların görev ve yetkileri düşer.
- d. İlgili teşkilat birimi, Genel Merkez nezdinde işlevsiz sayılır.
- e. Kurultay yapılmamasına ilişkin gerekçeler, ilgili kademe başkanlığı tarafından yazılı raporla Genel Başkanlık Makamına sunulur.

MÜLKİ İDARE TAKSİMATINA UYULMASI

MADDE 55

1. Parti teşkilatı, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 20 ve 21. maddeleri çerçevesinde, mülki idare bölümlerine uygun olarak kurulur;
2. Belde teşkilatı, belediye teşkilatı bulunan beldelerde kurulur ve ilçe başkanlığına bağlıdır.
3. İlçe teşkilatı, ilçelerin merkezlerinde ve büyükşehirlerin merkez ilçelerinde kurulur ve il başkanlığına bağlıdır.
4. İl teşkilatı, illerin merkezlerinde kurulur ve Genel Merkez teşkilatına bağlıdır.
5. Genel Merkez teşkilatı, Ankara il merkezinde kurulur. Her mülki idare biriminde yalnızca bir teşkilat birimi kurulur. Aynı yerde birden fazla resmi teşkilat yapılandırılmaz.
6. Yardımcı kollar, kurullar, komisyonlar ve yurtdışı temsilciliklerinin hangi yerlerde kurulabileceği ve nasıl faaliyet göstereceği, MKYK tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir. Bu alanlarda Genel Başkan öncelikli siyasi ve teşkilat stratejileri doğrultusunda öneride bulunabilir.

PARTİ TEMSİLCİSİ

MADDE 56

İlçe seçimlerine katılacak delege seçimlerini yürütmek, parti politikalarının mahalle ve köy düzeyinde etkin şekilde uygulanmasını sağlamak ve yerel düzeyde teşkilat faaliyetlerini düzenlemek amacıyla, her mahallede ve köyde partiye kayıtlı üyeler arasından bir kişi, ilçe yönetim kurulunca, köy ve mahalle toplantılarında parti temsilcisi olarak görevlendirilir. Parti temsilcisi aşağıdaki görevleri yerine getirir;

1. Mahalle veya köyde gerçekleştirilecek delege seçimlerinin, zamanında, usulüne uygun ve parti tüzüğü ile

seçim takvimine uygun şekilde yürütülmesi amacıyla gerekli bilgilendirme, yönlendirme ve organizasyon faaliyetlerini yürütmek,

2. Parti politikalarının yerel düzeyde anlatılması, üyelerin bilinçlendirilmesi ve yönlendirilmesini sağlamak,
3. Parti teşkilat kararlarının mahalle/köy düzeyinde uygulanmasını takip etmek,
4. İlçe teşkilatı ile mahalle/köy üyeleri arasında etkili bilgi ve belge akışını temin etmek.

YARDIMCI KURUL, KOMİSYON VE TEMSİLCİLİKLER

MADDE 57

Partinin amaç ve ilkeleri doğrultusunda çalışmaları daha etkin ve kapsamlı yürütmek amacıyla, her kademedeki teşkilat birimleri; kendi bünyelerinde geçici veya sürekli olarak çalışma kolu, araştırma kurulu, danışma komisyonu, politika masası, ihtisas meclisi ve benzeri yapılar ile yurt dışı temsilcilikleri kurabilirler.

Bu kurul, komisyon ve temsilciliklerin;

- a. Kurulma usulü,
- b. Görev, yetki ve sorumlulukları,
- c. Faaliyet şekli ve denetimi,

Merkez Karar ve Yürütme Kurulu (MKYK) tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir. Tüm parti teşkilatları, bu tüzük ve bağlı yönetmeliklerde açıkça belirlenen usul ve esaslar dışında hiçbir şekilde farklı uygulama ve karar alma yetkisine sahip değildir. Bu hükümlere aykırı alınan kararlar geçersizdir. Merkez Karar ve Yürütme Kurulu, bu tür kararları tatbik etmemek, durdurmak veya iptal etmekle yetkilidir. Gerekli gördüğü hallerde Genel Başkan, ilgili yapılanmaları geçici olarak durdurabilir veya yeniden yapılandırabilir.

SEÇİMLERE KATILMA

MADDE 58

Partinin, yapılacak yerel, genel, ara, Cumhurbaşkanlığı, milletvekili veya diğer anayasal seçimlere tamamen veya kısmen katılması hususunda karar verme yetkisi MKYK'ya aittir. MKYK tarafından alınacak katılım kararı, üye tam sayısının en az %51 çoğunluğu ile kabul edilir. Seçimlere katılım kararında, siyasi strateji, aday belirleme süreci, seçim bölgesi tespiti ve propaganda faaliyetlerinin planlanması Genel Başkanlık koordinasyonunda yürütülür.

Karar alındıktan sonra, parti teşkilatları ve ilgili organlar bu karara uygun şekilde hareket etmekle yükümlüdür. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK), partinin en yüksek karar organı olarak tüzükte belirtilen konularda kararlar alır. Alınan kararların parti teşkilatlarına tebliği, kamuoyuna duyurulması ve

idari/mali olarak yürürlüğe konulması (icra edilmesi), Genel Başkan'ın onayı ve talimatı ile gerçekleşir. Genel Başkan tarafından onaylanmayan veya yürürlüğe konulması uygun görülmeyen MKYK kararları, bir sonraki toplantıda yeniden görüşülmek üzere gündeme alınır.

ADAY TESPİTİ USULLERİ

MADDE 59

1. Parti, ön seçim veya aday yoklaması yapılmasına karar verilen seçim çevrelerinde; ilgili ilin, seçim çevresinin, aday listelerindeki sıra numaralarının ve yoklama tarihlerinin Yüksek Seçim Kurulu'na en az on gün önce bildirilmesi koşuluyla, adaylarını Genel Başkanın önerisi ve Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK) kararı ile belirlenecek usuller çerçevesinde tespit eder.

Genel Başkan tarafından merkez adaylığı için önerilen kişiler, MKYK tarafından karara bağlanır.

2. Aday belirlemede kullanılabilecek usuller şunlardır:

- Teşkilat yoklaması,
- Ön seçim,
- Temayül yoklaması,
- Kamuoyu araştırmaları,
- MKYK tarafından uygun görülen diğer değerlendirme yöntemleri.

3. Parti Genel Başkanı, hangi seçim çevrelerinde ön seçim, aday yoklaması veya merkez yoklaması usulünün uygulanacağına; merkez yoklaması yapılacak seçim çevrelerine ilişkin aday listelerinin tespitine, başkanı olduğu MKYK ile uyum ve iş birliği içinde karar verir.

ADAYLIĞA MÜRACAAT, SORUŞTURMA VE İZİN

MADDE 60

Milletvekilliği seçimlerinde aday olmak isteyenler, ilan edilen başvuru süresi içinde Parti Genel Merkezi'ne; Mahalli idare seçimlerinde aday olmak isteyenler, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK) tarafından ilan edilen tarihler arasında olmak kaydıyla;

- a. Büyükşehir ve il belediye başkanlıkları için Parti Genel Merkezi'ne,
- b. İl Genel Meclisi, İl Belediye Meclisi, ilçe ve belde belediye başkanlıkları ile belediye meclis üyelikleri için ilgili İl Başkanlığı'na başvurur. Tüm başvurular alındı belgesi karşılığında yapılır.
- c. Milletvekilliği Başvuruları;
- d. Milletvekilliği adaylığı başvuruları, başvuru süresi sona erdikten sonra, MKYK tarafından değerlendirilir.
- e. Gerek görüldüğünde ilgili teşkilat nezdinde yerinde soruşturma yapılabilir.
- f. Değerlendirme sonucunda uygun görülen adayların seçimlere katılmasına izin verilir.

Büyükşehir ve İl Belediye Başkanlığı Başvuruları ;

Büyükşehir ve il belediye başkanlığına aday olmak isteyen kişi, parti üyesi olsun veya olmasın, MKYK onayı onayı ve uygun göreceği aday belirleme yöntemine göre seçimlere katılabilir.

Bu yöntem;

- a. Merkez yoklaması,
- b. Teşkilat yoklaması,
- c. Temayül yoklaması,
- d. Kamuoyu araştırması,
- e. Veya Genel Başkan'ın uygun göreceği başka değerlendirme yöntemlerinden biri veya birkaçının birlikte uygulanması olabilir.
- f. Uygulanacak yöntemin seçimi ve nihai aday belirleme MKYK' ya aittir.

Diğer Yerel Adaylıklar;

- a. İl Genel Meclisi, Belediye Meclisi, ilçe ve belde belediye başkanlıkları için başvurular, parti üyesi olsun veya olmasın, adaylık için İl Yönetim Kurulu'nun onayına tabidir.
- b. İl Yönetim Kurulu, ilgili İlçe Başkanlığı'nın görüşünü aldıktan sonra karar verir.
- c. MKYK Denetimi ve İstisnalar;
- d. MKYK, İl Yönetim Kurullarının verdiği adaylık kararlarını inceleyebilir, değiştirebilir veya iptal edebilir. MKYK'nın bu konuda verdiği karar kesindir. MKYK üyeleri, milletvekilleri, il ve ilçe başkanları ile belediye başkanları aday adayı olduklarında ayrıca soruşturma yapılmaz. Bu kişiler hakkında doğrudan MKYK değerlendirmesiyle karar verilir.

ADAYLIĞA KABUL EDİLEMEYECEK KİMSELER

MADDE 61

Aşağıda belirtilen kişiler, parti adına hiçbir seçimde aday olamaz ve adaylık başvuruları, herhangi bir değerlendirmeye tabi tutulmaksızın doğrudan reddedilir;

Partinin yetkili organları tarafından kesin ihraç kararı verilen kişiler, affedilmedikleri sürece aday gösterilemez ve adaylık başvurusu yapamazlar.

İl ve ilçe yönetim kurullarında başkan veya üye olarak görev yapan kişilerden, ön seçim veya aday tespiti süreçlerinin başlangıcı olarak MKYK tarafından ilan edilecek resmi tarihten önce görevlerinden istifa etmeyenlerin adaylık müracaatları, doğrudan reddedilir.

MKYK, bu madde kapsamına giren durumları genişletmeye, yorumlamaya ve uygulamada gerekli görülmesi halinde ek sınırlamalar getirmeye yetkilidir. Nihai takdir ve uygulama yetkisi Genel Başkanlık Makamı'na

aittir.

SEÇİM VE ADAYLIK İŞLERİ YÖNETMELİĞİ

MADDE 62

- a. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve mahalli idare seçimlerinde;
- b. Adaylığa müracaatın şekli ve şartları,
- c. Aday tespitlerinin hangi esaslara göre yapılacağı,
- d. Seçim süreçlerine ilişkin tüzükte açıkça yer almayan diğer usul ve esaslar,
- e. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK) tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir.
- f. Seçimin niteliğine ve stratejik önceliklerine göre, aday belirleme sürecinde izlenecek yöntem, takvim, değerlendirme kriterleri ve gerekli diğer işlemler, MKYK tarafından alınacak ilke kararlarıyla belirlenir.
- g. Genel Başkan, adaylık süreçlerine ilişkin bu yönetmelik ve ilke kararlarının hazırlanmasında öneri, yönlendirme ve öncelik belirleme yetkisine sahiptir.

MALİ HÜKÜMLER

PARTİ GELİRLERİ

MADDE 63

Partinin mali kaynakları, Siyasi Partiler Kanunu ve bu tüzük hükümlerine uygun olarak aşağıda belirtilir.

- a. Üyelik Aidatları ;

Parti üyelerinden alınacak yıllık üyelik aidatlarının miktarı her yıl Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK) tarafından belirlenir. Parti üyesi, aidat miktarını yazılı beyan ile bağlı bulunduğu teşkilat kademesine bildirerek artırabilir. MKYK veya yetkilendirdiği yönetim organı, ödeme gücü bulunmadığı tespit edilen üyelerin aidatlarını yıllık 50 TL'ye kadar indirebilir.

- b. Milletvekili Aidatları ;

TBMM'deki parti milletvekillerinden, her yıl belirlenen oranda milletvekili aidatı alınır. Bu miktar, MKYK tarafından düzenlenir.

- c. Aday Adayı Katkı Payı ;

Milletvekili, büyükşehir, il/ilçe ve belde belediye başkanlığı ile belediye ve il genel meclisi üyeliği için aday adaylığı başvurusunda bulunanlardan özel katkı payı alınır. Bu miktarlar, seçim türüne ve düzeyine göre MKYK tarafından belirlenir.

- d. Parti Simgelerinden Elde Edilen Gelirler ;

Parti bayrağı, rozeti, flama ve benzeri parti simgelerinin satışından elde edilen gelirlerdir.

- e. Yayın ve Kırtasiye Gelirleri ;

Parti yayınlarının satış bedelleri ile partiye ait defter, makbuz, form, belge ve diğer kırtasiye malzemelerinin sağlanması karşılığında elde edilen gelirleri kapsar.

f. Sosyal ve Kültürel Etkinlik Gelirleri ;

Parti tarafından düzenlenecek balo, konser, seminer, kermes, sergi, yemek ve benzeri sosyal ve kültürel etkinliklerden sağlanacak gelirlerdir.

g. Mal Varlığı Gelirleri ;

Partinin taşınır ve taşınmaz mal varlıklarından elde edilen kira, faiz, satış veya benzeri gelirlerdir.

h. Bağışlar ;

Parti üyeleri veya üçüncü kişiler tarafından, kanuna uygun ve parti amaçları doğrultusunda yapılacak bağışlardır. Hiçbir bağış, parti tüzüğüne, ilkelerine veya siyasi faaliyetlerine aykırı amaçlarla kabul edilemez.

i. Genel Hüküm;

Partinin elde ettiği tüm gelirler yalnızca parti tüzüğünde belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanılabilir. Gelirlerin toplanması, harcanması ve denetimi, MKYK ve Genel Başkanlık Makamının mali denetim ve gözetimi altındadır.

MİLLETVEKİLİ AİDATI

MADDE 64

Partili Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) üyelerinin ödeyeceği yıllık milletvekili aidatının miktarı ile bu aidatın ne kadarının TBMM Grup giderlerine ne kadarının da Parti Genel Merkezi bütçesine aktarılacağı hususları, Genel Başkan'ın teklifi üzerine MKYK tarafından belirlenir.

Aidat ödemeleri ve aktarım oranları, parti mali disiplinine uygun olarak, Genel Başkanlık Makamı'nın gözetim ve yönlendirmesiyle düzenlenir. TBMM'de parti grubu kurulmuş olması halinde, her partili milletvekili tarafından Parti Genel Merkezi'ne ödenecek miktar, doğrudan Genel Başkan'ın belirleyeceği esaslara göre tespit edilir.

BAĞIŞLAR

MADDE 65

Partiye yapılacak bağışlar, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 66. maddesi hükümlerine uygun olarak kabul edilir.

Bağış Sınırı ;

2820 sayılı Kanun'un 66. maddesinde belirtilen yasal parasal sınırdır.

Yasaklı Kaynaklar ;

Aşağıdaki kişi, kurum ve kuruluşlardan herhangi bir şekilde bağış veya yardım alınamaz.

- a. Yabancı devletler ve bunlara bağlı kuruluşlar,
 - b. Uluslararası kuruluşlar,
 - c. Yabancı uyruklu gerçek kişiler,
 - d. Yurt dışında faaliyet gösteren dernek, vakıf, sendika, şirket ve benzeri kuruluşlar,
 - e. Kamu kurum ve kuruluşları,
 - f. Kamu iktisadi teşebbüsleri,
 - g. Devlet bankaları,
 - h. Belediyeler, il özel idareleri ve bunlara bağlı kamu tüzel kişilikleri,
 - i. Kamuya ait veya kamu desteğiyle kurulmuş üniversiteler ve kamu kurum niteliğindeki meslek kuruluşları.
- Bu kişi ve kurumlardan gelen taşınır veya taşınmaz mallar, nakit, aynî haklar, hizmet veya diğer menfaatler parti tarafından reddedilir ve kabul edilmesi halinde geçersiz sayılır.

Bağış Usulü ve Belgelendirme;

- a. Her bağış, bağış yapan kişinin veya yetkili temsilcisinin adına düzenlenen resmi makbuz karşılığında alınır. Makbuzsuz hiçbir bağış kabul edilmez.
- b. Yapılan bağışların miktarı, türü ve amacı kayda geçirilir ve yasal sürelerde mali denetime açık tutulur.

Denetim ve Yönlendirme ;

- a. Bağışların toplanması, harcamaya yönlendirilmesi, muhasebeleştirilmesi ve yasal denetime hazır tutulması, Genel Başkan'ın gözetimi ve yönlendirmesi altında yürütülür.
- b. Genel Başkan, partinin mali şeffaflığı ve siyasi stratejileri doğrultusunda, bağışların öncelikli kullanım alanlarını belirlemeye yetkilidir.

MALİ HÜKÜMLER

PARTİ GELİRLERİ

MADDE 66

Partinin mali kaynakları, Siyasi Partiler Kanunu ve bu tüzük hükümlerine uygun olarak aşağıda belirtilen gelirlerden oluşur. Üyelik Aidatları Parti üyelerinden alınacak yıllık üyelik aidatı, her yıl Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK) tarafından belirlenir. Gelir durumu yetersiz olan üyeler için, aidat miktarı yıllık 50 TL'ye kadar indirilebilir. Parti üyesi, aidat miktarını yazılı beyanla artırabilir.

Milletvekili Aidatı ;

Partili TBMM üyelerinin yıllık aidat miktarı ile bu aidatın grup giderlerine ve Parti Genel Merkezi'ne dağılımı, Genel Başkan'ın teklifi üzerine MKYK tarafından belirlenir. Kanunda yazan sınırları geçemez.

Aday Adayı Katkı Payı ;

Milletvekili, belediye başkanlığı, belediye meclisi üyeliği ve il genel meclisi üyeliği için aday adaylarından alınacak katkı payı, MKYK tarafından belirlenir.

Parti Simgelerinden Gelir ;

Parti bayrağı, rozeti, flama gibi simgelerin satışından sağlanan gelirlerdir.

Yayın ve Kırtasiye Gelirleri ;

Parti yayınlarının satışından ve resmi belgelerin temininden elde edilen gelirlerdir.

Sosyal Etkinlik Gelirleri ;

Balo, konser, seminer gibi etkinliklerden elde edilen gelirlerdir.

Mal Varlığı Gelirleri ;

Partinin taşınır/taşınmaz mal varlığından elde edilen gelirlerdir.

Bağışlar ;

Gerçek ve tüzel kişiler, bir takvim yılı içerisinde partiye, o yıl için belirlenen kanuni sınırlara göre belirlenir.

Yasaklı Kaynaklar ;

Yabancı devletler, uluslararası kuruluşlar, yabancı uyruklular, yurtdışındaki kuruluşlar, kamu kurumları, KİT'ler, belediyeler ve benzeri yapılardan gelen yardımlar kabul edilemez.

Makbuz Zorunluluğu ;

Her bağış makbuzla belgelendirilir. Makbuzsuz bağışlar kabul edilmez.

Denetim ve Yönlendirme ;

Tüm bağışların toplanması, harcamaya yönlendirilmesi ve muhasebeleştirilmesi Genel Başkan'ın denetiminde yürütülür.

TAŞINMAZ MAL ALIM VE SATIMI

MADDE 67

Partinin amacına uygun taşınmaz mal alım, devir ve ferağına MKYK yetkilidir. Parti, amacı dışında taşınmaz mal iktisap edemez. Amacına uygun olmak kaydı ile iktisap edilen taşınmaz mallardan gelir sağlayabilir.

KREDİ VE BORÇ ALMA YASAĞI

MADDE 68

Parti, ticari faaliyette bulunamaz, hiçbir yerden ve kimseden dolaylı ve dolaysız olarak kredi ve borç alamaz. Ancak ihtiyaçları doğrultusunda Siyasi Partiler Kanunu'nun 66. maddesinin 2. ve 3. fıkraları dışında kalan gerçek ve tüzel kişilerden kredi ve ipotek karşılığı mal satın alabilir.

GELİR MAKBUZLARI

MADDE 69

Partinin bütün gelirleri parti tüzel kişiliği adına elde edilir. Parti kademelerince sağlanan gelirler MKYK tarafından bastırılan makbuzlar karşılığınca alınır. Bastırılan ve parti kademelerine gönderilen gelir makbuzlarının seri ve sayfa numaralarına ait kayıtlar Parti Genel Merkezinde tutulur. Parti teşkilat kademeleri aldıkları ve kullandıkları makbuzlar dolayısı ile MKYK'na karşı mali sorumluluk taşır. Makbuzların asıl kısımları ile dip koçanlarında aynı sıra numarası bulunur. Makbuz dip koçanlarını saklama süresi Anayasa Mahkemesi'nin kesin hesabı ilk inceleme kararını partiye bildirme tarihinden itibaren beş yıldır. Sağlanan gelirin miktarı ile gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyen kimliği ve imzası makbuzda ve dip koçanlarda yer alır.

GİDERLERDE USUL

MADDE 70

a.. Tüzel Kişilik Adına İşlem;

Partinin bütün giderleri parti tüzel kişiliği adına yapılır. Parti amaçlarına aykırı harcama yapılamaz.

b. Belgeleme Zorunluluğu ve Parasal Sınırlar;

Harcamaların fatura, makbuz veya fatura yerine geçen belgelerle tevsik edilmesi (belgelendirilmesi) zorunludur. Belgeleme zorunluluğuna ilişkin parasal alt sınır; 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 70. maddesinde belirtilen ve her yıl Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca ilan edilen yeniden değerlendirme oranına göre güncellenen miktar olarak uygulanır.

c. Harcama Yetkisi ve Karar Alma;

Kural olarak harcamaların yetkili kurul (Yönetim Kurulu) kararına dayanması şarttır. Ancak işlerin aksamaması için; yetkili organlarca onaylanan bütçede öngörülmüş olmak kaydıyla, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK) tarafından her yıl belirlenen "Harcama ve Yetki Limitleri" dahilindeki giderler ile genel tarifeyle bağlı (elektrik, su, kira vb.) ödemeler için ayrıca her defasında karar alınmasına gerek yoktur.

d. Belgelerin Saklanması;

Gider belgeleri ve ilgili kayıtlar; Anayasa Mahkemesi'nin kesin hesap inceleme kararını partiye bildirmesinden itibaren, Siyasi Partiler Kanunu'nun 76. maddesinde ve ilgili mevzuatta öngörülen kanuni süreler boyunca saklanır.

e. Hesap Verme ve Raporlama;

İlçe ve İl Yönetim Kurulları; gelir ve gider hesaplarını, MKYK tarafından çıkarılacak "Mali İşler Yönetmeliği"nde belirtilen sürelerde ve usullerde bir üst kademeye ve Genel Merkeze bildirmekle yükümlüdür. Hesap

vermeyen yönetim kurulu üyeleri hakkında disiplin ve rücu hükümleri uygulanır.

BÜTÇE VE KESİN HESAP

MADDE 71

İl teşkilatı, bağlı ilçeleri kapsayacak şekilde yıllık bütçe hazırlar ve her yıl ekim ayı sonuna kadar Genel Merkez'e gönderir. Bu bütçeler aralık ayı sonuna kadar MKYK tarafından incelenerek karara bağlanır. MKYK, il ve ilçe teşkilatlarına mali destek sağlayabilir.

Parti hesapları bilanço esasına göre düzenlenir. Her il, Nisan ayı sonuna kadar bir önceki yılın kesin hesaplarını Genel Merkez'e gönderir. MKYK, hesapları inceler ve birleştirir. Bütçe ve muhasebe işlemleri İç Yönetmelik ile düzenlenir.

HÜKÜMET KURMA YA DA KOALİSYONA KATILMA

MADDE 72

Karar Yetkisi;

Hükümet kurma, bir koalisyon hükümetine katılma, hükümetten ayrılma veya dışarıdan destek verme konularında karar alma yetkisi Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'na (MKYK) aittir. MKYK, bu konudaki görüşmeleri ve kararı ancak Genel Başkan'ın teklifi ve çağrısı üzerine gündemine alabilir. Genel Başkanın teklifi olmaksızın, MKYK üyeleri tarafından bu konuda gündem dışı önerge verilemez ve karar alınamaz. Alınan kararın yürütülmesi, koalisyon protokollerinin imzalanması ve müzakerelerin sürdürülmesi yetkisi tamamen Genel Başkan'a aittir.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

PARTİ DEFTERLERİ

MADDE 73

Parti teşkilatının her kademesindeki organlar; üye kayıt defteri, karar defteri, gelen ve giden evrak kayıt defteri, gelir ve gider defteri, demirbaş eşya defteri tutmak zorundadır.

- a. Üye Kayıt Defteri; her kademedeki parti organı örneği Genel Merkez tarafından hazırlanan bir üye kayıt defterini tutar. Bu defterlere partiye kabul olunan üyeler kaydedilir. Kayıtlar mahalle ve köy esasına göre yapılır. Parti'ye giriş işlemlerini gösteren üyelik beyannamelerinin bir örneği il ve ilçe yönetim kurulu başkanlıklarınca ayrı bir dosyada saklanır. Üye kayıt defterinin Parti Genel Merkezi'nde özetinin nasıl tutulacağı ve üye giriş beyannamelerinin saklanması ile ilgili hususlar iç yönetmelikte gösterilir.
- b. Karar defteri; ilgili organın ve kurulun kararlarını tarih ve numara sırası ile kapsar. Kararlar oylamaya

katılanlar tarafından imzalanır. Kurultayın aldığı kararları da ihtiva etmesi gereken Kurultay tutanak özetleri, başkanlık divanı üyelerince imzalanır.

- c. Gelen ve giden evrak kayıt defterleri; gelen ve giden evrak tarih ve numara sırası ile kaydedilir. Gelen evrakların asılları ile giden evrakın örnekleri tarih ve numara altında dosyalarında saklanır.
- d. Gelir ve gider defteri; parti adına elde edilen gelirlerin ne suretle alındığı ve yapılan giderlerin gibi işlere ve yerlere harcandığı sıra ile belgeler ile belirtilecek şekilde bu defterlere geçirilir.
- e. Demirbaş eşya defteri; parti adına alınan veya bağışlanan demirbaş eşyalar, taşıt araçları ve taşınmaz mallar, tarih sırasına göre ve ilgili belgelerde belirtilmek sureti ile bu deftere kaydedilir.
- f. Bütün defterlerin sayfaları ve kaç sayfadan ibaret oldukları teşkilatın bulunduğu ilgili seçim kurulu başkanı tarafından mühürlenerek tasdik edilir.
- g. Partiye giriş işlemlerini gösteren üyelik beyannamelerinin birer örneği ilçe ve il kademelerinde alfabetik sıra esasına göre tasnif edilmiş olarak ayrı bir dosyada saklanır.
- h. Bu defterden başka parti organ ve kurulunca tutulmasında fayda görülen diğer defterler parti iç yönetmeliğinde gösterilir.

ORGANLARDA GÖREV ALANLARIN İLGİLİ MAKAMLARA BİLDİRİLMESİ

MADDE 74

Parti Kurultayları hariç olmak üzere, her kademedeki parti organları ile bu tüzükte belirtilen bir göreve getirilenlerin adları, soyadları, doğum yer ve tarihleri, meslek ve sanatları ile ikametgâhlarını gösterir onaylı liste nüfus cüzdanı örnekleri ile seçim ve atama tarihinden itibaren 15 gün içinde Genel Merkez tarafından Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilir.

Merkez organlarındaki görevlendirmeler ile ilgili bilgi ve belgeler yine aynı süre içinde İçişleri Bakanlığı'na ve Cumhuriyet Başsavcılığı'na bildirilir. İlçe ve il başkanlıklarında yönetim ve disiplin kurullarında başkan ve üyeliklere seçilenler, 1. fıkra yazılı kimlik, ikametgâh ve mesleklerine ait bilgileri, 15 gün içinde mahallin en büyük mülki amirliğine göndermelidir.

PARTİNİN KAPANMASI

MADDE 75

Parti, büyük Kurultay toplanma yeter sayısının salt çoğunluğunun gizli oyu ile kapanma kararı alabilir. Partinin kapandığı Genel Başkan tarafından büyük Kurultayın aldığı kapanma kararından sonra derhal TBMM Başkanlığına, Anayasa Mahkemesine, İçişleri Bakanlığına ve Cumhuriyet Savcılığına yazı ile bildirilir. Partinin tüzel kişiliği büyük Kurultayın kapanma kararını aldığı tarihte sona erer.

Kapanma tarihinde partinin taşınır ve taşınmaz bütün mallarının nasıl tasfiye edileceği, Siyasi Partiler Kanunu'nun 110. maddesine göre büyük Kurultay kararı ile belirlenir.

TÜZÜK VE PROGRAMIN DEĞİŞTİRİLMESİ

MADDE 76

Parti tüzük ve programının kısmen veya tamamen değiştirilmesi olağan Büyük Kurultay ya da olağanüstü Büyük Kurultay tarafından kanunda gösterilen usul ve esaslara uymak sureti ile yapılabilir. Parti tüzük ve program değişiklikleri, Büyük Kurultay üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyu ile gerçekleştirilir.

KURUCULAR KURULUNUN ÇALIŞMA USULÜ

MADDE 77

Kurucular Kurulu, kanunların ve bu tüzüğün verdiği görevleri ifa etmek üzere uygun görülecek zamanda Genel Başkanın, yazılı (sms, mail, posta) talebi üzerine toplanır. Kurul, kanunlarda ve tüzükte aksine bir hüküm bulunmadıkça üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır, kararlarını katılanların çoğunluğu ile alır. Oyların eşitliği halinde Genel Başkanın oyu çift sayılır.

Kurul toplantılarına Genel Başkan başkanlık eder. Yokluğunda Genel Başkana kendisinin seçeceği Genel Başkan Yardımcısı vekâlet eder. Kurulda alınan kararlar toplantıya katılan üyelerin tamamı tarafından imzalanır, varsa karşı oy yazıları karara eklenir.

YAN KURULUŞLAR KADIN VE GENÇLİK KOLLARI

MADDE 78

a. Genel Merkez Atamaları;

Parti Genel Merkez Kadın Kolları Başkanı ve Gençlik Kolları Başkanı; doğrudan Genel Başkan tarafından ayrı ayrı atanır. Bu başkanlar, partinin yan kuruluş politikalarını Genel Başkan adına yürütmekle yetkilidir.

b. Yerel Teşkilat Atamaları (il ve ilçe);

İl ve ilçe teşkilatlarında görev yapacak Kadın ve Gençlik Kolları Başkanları; o il veya ilçenin Ana Kademe Başkanı (il/ilçe Başkanı) tarafından atanır. İlçe Başkanı, kendi çalışacağı kadın ve gençlik kolu başkanını seçmekte yetkilidir.

c. Genel Merkezin Doğrudan Atama (Müdahale) Yetkisi;

Esas olan yerel başkanların atama yapmasıdır. Ancak; teşkilatlanmanın gecikmesi, parti disiplinine uyumsuzluk, başarısızlık veya Genel Başkanın gerekli gördüğü lüzum üzerine; Genel Merkez Kadın Kolları ve Gençlik Kolları Başkanları, doğrudan il ve ilçe kollarına atama yapma ve görevden alma yetkisine sahiptir. Bu durumda Genel Merkezin yaptığı atama esastır, yerel başkanın tasarrufunun üzerindedir.

d. Hiyerarşi, Raporlama ve Koordinasyon;

İl ve ilçe kadın/gençlik kolları başkanları, yerel ana kademe başkanları tarafından atanmış olsalar dahi;

e. Siyasi Hiyerarşi;

Parti politikaları, kampanya yönetimi, eylem planları ve stratejik çalışmalar bakımından doğrudan Genel Merkezdeki Kadın/Gençlik Kolları Başkanlarına bağlıdır.

f. Raporlama;

Faaliyet raporlarını düzenli olarak Genel Merkeze sunmak zorundadırlar.

g. Koordinasyon;

Genel Merkezden gelen talimatlara ve koordinasyon kararlarına uymakla yükümlüdürler. Yerel başkanın talimatı ile Genel Merkezin talimatı çelişirse, partinin genel politikası (Genel Merkez talimatı) esas alınır.

h. Delegation Durumu;

Bu görevler atama usulü ile yürütüldüğünden, Kadın ve Gençlik Kolları Başkanları ana kademe kongrelerinin doğal delegesi sayılmazlar. Oy kullanabilmeleri için yasa gereği kendi mahallelerinden delege seçilmeleri şarttır.

i. Görev Süresi;

Atama yoluyla görevlendirilen yönetim kurulları en fazla 3 yıl süreyle görev yapar.

j. Görev ve Yetkiler;

Kadın ve Gençlik Kolu yönetimleri, bağlı oldukları ana kademe teşkilatla koordineli çalışır.

Görev ve yetkileri şunlardır;

- a. Parti tüzüğü ve programına uygun faaliyetler yürütmek
- b. Üye kazanımı ve eğitim programları düzenlemek
- c. Toplumsal farkındalık, kadın/çocuk/gençlik temalı çalışmalar yapmak
- d. Yerel veya merkezi seçimlerde parti çalışmalarına aktif katkı sağlamak
- e. Genel Merkez'in belirlediği faaliyet takvimine uymak
- k. Görevden Alma ve Yeniden Atama;

Kadın ve Gençlik Kolu başkanı veya yönetim kurulu üyeleri, bağlı oldukları kademe teşkilatının gerekçeli kararı ile görevden alınabilir. Boşalan pozisyonlara, kalan görev süresini tamamlamak üzere yeniden atama yapılır.

l. Uygulama Esasları;

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin detaylar ve ihtiyaç duyulan işleyiş düzenlemeleri, Parti Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından çıkarılacak "Kadın ve Gençlik Kolları Atama ve Faaliyet Yönetmeliği ile belirlenir.

DİĞER HÜKÜMLER

HÜKÜM BULUNMAYAN HALLER VE YÖNETMELİK ÇIKARMA YETKİSİ

MADDE 79

Hukuki Boşlukların Doldurulması;

Bu tüzükte açık hüküm bulunmayan hallerde; öncelikle 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanunu, 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu ve 5253 Sayılı Dernekler Kanunu'nun siyasi partilerle ilgili emredici hükümleri uygulanır. Kanunlarda da açıklık bulunmayan durumlarda, parti içi demokrasi ve tüzüğün ruhuna uygun olarak Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK) tarafından alınan kararlar ve belirlenen teamüller esas alınır.

a. Yönetmelik Çıkarma Yetkisi;

Tüzük hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile tüzükte yer almayan ancak parti faaliyetleri için gerekli görülen her türlü idari, mali ve siyasi konu, MKYK tarafından kabul edilerek yürürlüğe giren "İç Yönetmelikler" ile düzenlenir.

c. Genelge ve Tamim Yetkisi;

Yönetmelik değişikliği gerektirmeyen, anlık, süreli veya spesifik konuların düzenlenmesinde; Genel Başkan tarafından yayınlanacak Genelgeler (Tamimler) ve talimatlar bağlayıcıdır.

Teşkilatlar, tüzük ve yönetmeliklerde hüküm bulunmayan konularda Kanunla ve MKYK' nın yetkileri ile çelişmeyen hallerde Genel Başkanlık Genelgelerine göre hareket etmekle yükümlüdür.

d. Yürürlük;

MKYK tarafından çıkarılan yönetmelikler ve Genel Başkan tarafından yayınlanan genelgeler, tüzüğe aykırı olamaz. Çelişki halinde Tüzük hükümleri, Tüzük ile Kanun çelişirse Kanun hükümleri esas alınır.

TEŞKİLATLARIN MALİ VE HUKUKİ SORUMLULUĞU

MADDE 80

a. Yetkisiz Temsil ve Borçlanma Yasağı;

Parti tüzel kişiliği adına borç altına girmek, taahhütte bulunmak, sözleşme imzalamak, kredi kullanmak veya senet düzenlemek yetkisi münhasıran Genel Başkan'a ve MKYK kararı ile yetkilendirilen Genel Muhasip'e aittir.

Bu tüzükte açıkça yetki verilmedikçe; İl, İlçe ve Belde Başkanları ile Yan Kuruluş Başkanlarının, Parti Genel Merkezi adına borçlanma, taahhüt altına girme veya hukuki işlem yapma yetkisi yoktur.

b. Şahsi Sorumluluk İlkesi (SPK Madde 71);

Siyasi Partiler Kanunu'nun 71. maddesi gereğince; Genel Merkezden önceden alınmış yazılı bir yetki belgesi veya MKYK kararı olmaksızın; parti adına yapılan her türlü harcama, imzalanan kira, hizmet veya satım sözleşmeleri, işe alımlar ve girilen mali yükümlülüklerden doğan borçlardan; ilgili işlemi yapan kişi veya kurul üyeleri şahsen ve müteselsilen sorumludur. Bu tür yetkisiz işlemlerden dolayı Parti Genel Merkezi'nin, Genel Başkan'ın veya parti tüzel kişiliğinin hiçbir hukuki ve mali sorumluluğu bulunmamaktadır.

c. Rücu (Geri Alma) Hakkı;

İl ve İlçe teşkilatlarının SGK prim borçları, vergi borçları veya idari para cezaları gibi kamu alacakları nedeniyle; yasa gereği Parti Genel Merkezi'nden bir tahsilat yapılması durumunda, Genel Merkez ödediği tutarı faiziyle birlikte, dönemin ilgili İl/İlçe Başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerine rücu eder.

d. Kira ve Personel Sözleşmeleri;

İl ve İlçe teşkilat binalarının kira sözleşmeleri ile teşkilatlarda çalıştırılacak personelin iş sözleşmeleri, ancak Genel Merkezin yazılı onayı ile yapılabilir. Onaysız yapılan sözleşmelerden doğan tazminat ve borçlar, sözleşmeyi imzalayan yöneticinin şahsi borcu sayılır.

TÜZÜKTE BULUNMAYAN HALLER

MADDE 81

Bu tüzükte hüküm bulunmayan durumlarda aşağıdaki mevzuatlar uygulanır;

1. 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu
2. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu
3. 5253 sayılı Dernekler Kanunu
4. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü (ilgili hükümler çerçevesinde) gerekli hallerde Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, boşluk doğan konularda görüş oluşturabilir.

YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLER

MADDE 82

Amaç ve Kapsam ;

Bu tüzük yurtdışında faaliyet gösterecek temsilciliklerin kuruluş işleyiş ve görev esaslarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Temsilcilikler partinin yurtdışındaki amaç ve ilkelerini yaymak yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızla iletişimi güçlendirmek ve teşkilatlanmayı sağlamak için kurulur.

Kuruluş, Onay Süreci ve Yetkiler ;

Parti; Almanya, Fransa, Hollanda, Belçika, İngiltere, ABD, Azerbaycan, KKTC ve Türk Cumhuriyetleri başta olmak üzere yurtdışı temsilcilikleri açabilir.

TÜZÜĞÜN YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ

MADDE 83

- a. Bu tüzük, 83 ana maddeden ibarettir. İlgili belgeler ile İçişleri Bakanlığına ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na sunulup partinin tüzel kişilik kazanmasıyla birlikte, tüm hükümleriyle yürürlüğe girer.
- b. Tüzük, Kurucular Kurulu tarafından ve Büyük Kongre yetkileri ile gözden geçirilmiş ve oy birliğiyle kabul edilmiştir.